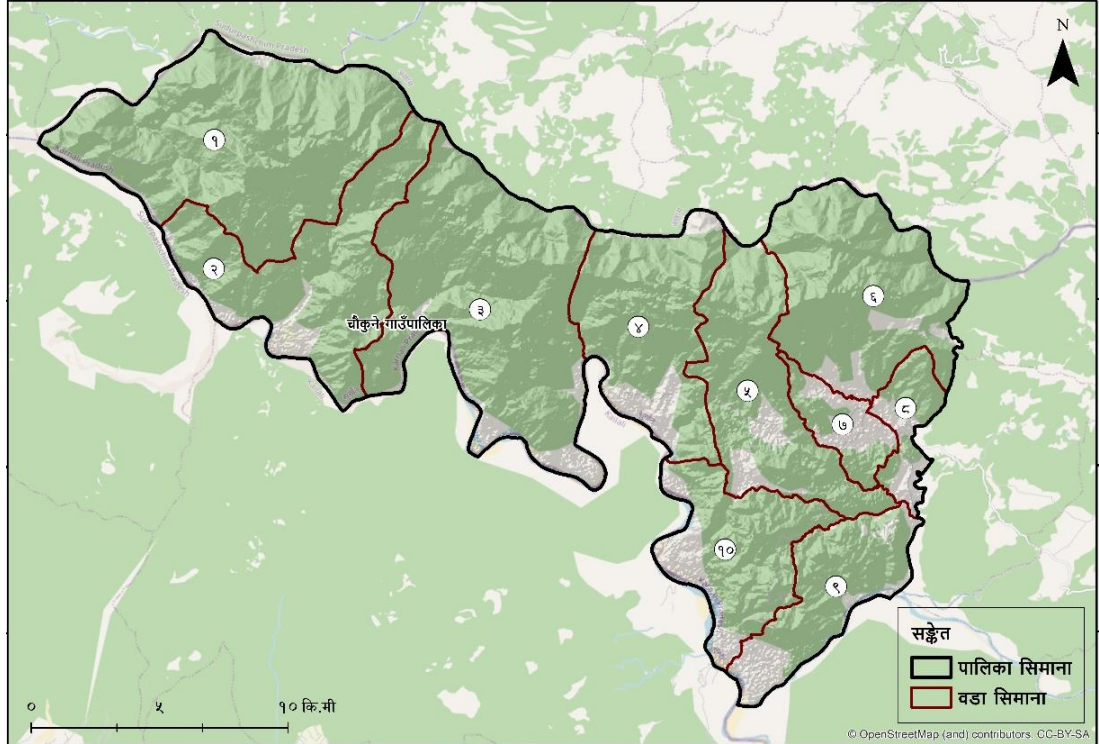

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

Disaster Preparedness and Response Plan (DPRP)

चौकुने गाउँपालिका

गाडा कार्यपालिकाको कार्यालय

गुट्ट, सुर्खेत

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२०७५ असार

शब्द संक्षेप

गै.स.सं.	गैर सरकारी संस्था
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
जि.स.स.का	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
ना.पा	राष्ट्रिय अनुकुलन योजना
न.पा.	नगरपालिका
ने.से.	नेपाली सेना
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
आ.व.	आर्थिक वर्ष
म.स्वा.स्व.से.	महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका
सा.वि.	सामुदायिक विद्यालय
स्वा.से.	स्वास्थ्य सेवा
सा.वि.व्य.स.	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिती
गा.सा.स.	गाउँ सामुदायिक समिति
लै.स.सा.स.	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

दस्तावेज : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ सुर्खेत

प्रकाशक : स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, चौकुने गाउँपालिका, सुर्खेत

वेबसाइट : chaukunemun.gov.np

ईमेल : chaukunegapa@gmail.com, ito.chaukunemun@gmail.com

प्रकाशन मिति : २०७९

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग : युएसएआईडी/मर्सिकोर नेपाल र सुन्दर नेपाल संस्था (भकारी परियोजना)

सर्वाधिकार : चौकुने गाउँपालिका, सुर्खेत

धन्यवाद ज्ञापन

चौकुने गाउँपालिका कर्णाली प्रदेशको सुर्खेत जिल्लामा अवस्थित छ। संघीय संरचना पछि स्थानीय सरकारको रूपमा जनताको विकासको तीव्र आकांक्षासँगै यस गाउँपालिकामा पूर्वाधार विकास साथै अन्य विकास निर्माणका काम भइरहेको छ। तर प्राकृतिक रूपमै यो गाउँपालिका पहिरो, बाढी, भूकम्प, आगलागी, चट्याङ, हावाहुरी, असिनाजस्ता बहु-प्रकोपको जोखिममा छ र यस प्रकारका विपद्का घटनाबाट वर्षेनी क्षति हुने गरेको छ। जलवायु परिवर्तनको प्रभावले यस गाउँपालिकाको विपद् जोखिम अझ बढाईरहेको छ। चौकुने गाउँपालिकाको चुरे तथा महाभारत क्षेत्रमा रहेको र यो क्षेत्र भौगोलिक रूपमा कमजोर हुनेहुँदा बर्षेनी भू-क्षय तथा पहिरोले ठाँउहरूमा धनजनको क्षति गर्ने गरेको छ यसका साथै धेरैजसो भू भागहरूमा पहाडी भिरालो भएका कारणले गर्दा पनि पहिरोको जोखिम झनै बढेको छ। यस पालिकाको तल्लो क्षेत्रमा खोलाहरू प्रसस्त मात्रामा रहेकाले तल्लो क्षेत्र वाढी जन्य जोखिम उच्च रहेको छ। यसरी चौकुने गाउँपालिका बहु प्रकोपको हिसाबले उच्च जोखिम अवस्थामा रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ ले विपद् व्यवस्थापनलाई तीनवटै तहका सरकारको साझा अधिकारको सूचीमा राखेको छ। यसै आधारमा चौकुने गाउँपालिकाले विपद्को प्रभावकारी प्रतिकार्य तथा त्यसको लागि पर्याप्त पूर्वतयारीको लागि प्रकोप, संकटासन्नता तथा क्षमता लेखाजोखाको आधारमा चौकुने गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ। चौकुने गाउँपालिकाले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि आफ्नै आन्तरिक श्रोत, विकास साझेदार संस्थाहरूको सहायता तथा निजी एवम् सामाजिक क्षेत्रसँगको साझेदारीमा यस योजनाको कार्यान्वयन हुनेछ। विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीका गतिविधिहरूलाई सम्बन्धित विषय क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमहरूसँग समायोजना र एकीकरण गरी विपद् जोखिम सुसूचित विकासको अभ्यास मार्फत महावै गाउँपालिकाको उत्थानशीलता विकास गरिनेछ। यस योजनाको कार्यान्वयनबाट विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्दै विपद्का कारण हुने क्षति एवम् नोकसानी घटाउन गाउँपालिकालाई सहयोग पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

चौकुने गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको निम्ति आर्थिक, प्राविधिक तथा विज्ञ सहयोग तथा सूचना संकलन, विश्लेषण र विभिन्न चरणको छलफल गरी योजना तयारीको लागि USAID / मर्सिकोर, स्थानीय संस्था सुन्दर नेपाल संस्था भकारी परियोजनाको तर्फबाट जनक नारायण आचार्य र गगन खड्का तथा परामर्शदाताको रूपमा EERC लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। यस योजना तर्जुमाको क्रममा छलफलको समन्वय गरी आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउनुहुने सबै वडाका वडाध्यक्ष तथा वडा विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूको योगदान उल्लेखनीय छ। त्यसैगरी नगर स्तरीय छलफलको नेतृत्वदायी भूमिकाको लागि यस चौकुने गाउँपालिकाका सबै बिषयगत शाखाका कर्मचारी, विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति, सुरक्षा निकाय, नेपाल रेड क्रस तथा स्थानीय विकास साझेदार संस्था लगायत सबै लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद।

खड्क वि.क. (विश्व)
अध्यक्ष

विषय सूचि

विषयवस्तु	पेज नं.
परिच्छेद : १ परिचय, योजनाको पृष्ठभूमि र उद्देश्य	
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ योजनाको उद्देश्य	१
१.३ योजनाको तयारी प्रकृया	२
परिच्छेद : २ विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था	
२.१ चौकुने गाउँपालिकाको सक्षिप्त परिचय	५
२.२ चौकुने गाउँपालिकाका विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरू	७
२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण	७
२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र	८
२.५ प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण	९
२.६ पूर्व सूचना प्रणाली	११
२.७ कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था	१२
२.८ विषयगत क्षेत्रहरू तथा जिम्मेवार निकाय	१२
परिच्छेद : ३ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	
३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना	१४
३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	२३
३.३ आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	२८
परिच्छेद : ४ बन्दोबस्तीका सामाग्री उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा	
४.१ स्रोत/साधनको वर्तमान अवस्था तथा क्षमता विश्लेषण	३५
४.२ विपद् प्रतिकार्यकालागि दक्ष जनशक्ति	४५
परिच्छेद : ५ विविध	
५.१ स्रोत तथा साधनको व्यवस्थापन	४६
५.२ अन्य निकायहरूसंगको समन्वय र सहकार्य	४६
५.३ अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाई योजना	४६
५.४ क्षमता विकास रणनीति र योजना	५१
अनुसूचीहरू	
१ प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची	५३
२ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यादेश	५३
३ सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका	५४
४ विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची	५५
५ विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त (नमूना)	५६
६ अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त	५७

विषय सूचि

विषयवस्तु	पेज नं.
७ कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची	५७
८ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण	६१
९ विषयक्षेत्रका पदाधिकारीहरूको विवरण	६२
१० सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति तथा कार्यदल	६३
११ विषयक्षेत्र अन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाको विवरण	७५
१२ प्रतिकार्यको लागि उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण	७६
१३ योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाई संश्लेषण प्रारूप	७७
१४ गाउँपालिकामा रहेका विपद् व्यवस्थापनका लागि मौज्जात सामग्रीहरूको विवरण	८२
१५ जिल्ला विपद् व्यवस्थापनका लागि समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क सूची	८३
१६ विभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण	८४
१७ निर्माण व्यवसायी संघ सुर्खेतमा आवद्ध निर्माण व्यावसायिको विवरण	८६
१८ स्थानीयतहमा कार्यरत स्वास्थ्यशाखा संयोजक एवम् सह संयोजकहरूको विवरण	८७
१९ जिल्लामा संचालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरूको सम्पर्क सूची	८८
२० नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरूको सम्पर्क सूची	९०
२१ सञ्चारकमीहरूको सम्पर्क विवरण	९१
२२ जल तथा मौसम मापन केन्द्रहरूको सम्पर्क विवरण	९२
२३ विपद्को समयमा हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरूको विवरण	९३
२४ जिल्ला स्थित क्रियाशिल राजनैतिक दलहरूको सम्पर्क विवरण	९४

परिच्छेद : १

परिचय, योजनाको पृष्ठभूमि र उद्देश्य

१.१ पृष्ठभूमि

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको मूलभूत उद्देश्य विपद्का कारणले हुने मृत्युदर तथा प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य रूपमा घटाउने, कृषि उद्योग, सडक, संचार, खानेपानी तथा सरसफाइका संरचना तथा स्वास्थ्य र शिक्षाका पूर्वाधार तथा सेवामा विपद्का कारणबाट हुने क्षति तथा नोक्सानी घटाउँदै तिनीहरूको उत्थानशीलता बढाएर विकासको दीगोपनालाई स्थायित्व दिनु र विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा गरिएको लगानीलाई सुरक्षित गर्नु हो।

अधिकार बाँडफाट सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४; विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ ले व्यवस्था गरेको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय सरकारको अधिकार तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय नीति, २०७५; विपद् जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८ -२०३० को लक्ष्य र मार्गदर्शनले निर्देश गरे अनुसार चौकुने गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्यलाई चुस्त दुरूस्त एवम् प्रभावकारी बनाउन र त्यसको लागि आवश्यक पूर्वतयारी गर्न जरुरी छ।

जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारणबाट विश्वमा प्रकोप जोखिमको अवस्थामा वर्षेनी बृद्धि भैरहेको छ। यस चौकुने गाउँपालिका पनि पछिल्लो समयमा यस्ता प्रकोप जोखिमहरूबाट अछुतो रहन सकेको छैन। यस गाउँपालिकामा विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभलाई गति दिन र यस कार्यमा सरोकारवालाहरू बीचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, अनुरूप यस नगरपालिकाले यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ।

१.२ योजनाको उद्देश्य

यस चौकुने गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र यस सम्बन्धी प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई सम्भावित जनधनको क्षति उल्लेख्य रूपमा कम गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य हो। यसका अन्य उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- क) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीका गतिविधिहरूलाई व्यवस्थित र समन्वयात्मक रूपमा कार्यान्वयन गर्नु
- ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरूको पहिचान र अद्यावधिक गर्नु,
- ग) विपद्को लेखाजोखा, जोखिम नक्साङ्कन, विगतमा घटेका विपद्का घटनाहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषणका आधारमा जोखिम सूचित योजना तर्जुमा गर्नु,
- घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि सामान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू तय गर्नु र
- ङ) विपद् प्रतिकार्यका लागि हाल उपलब्ध स्रोत, साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा एवम् सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आंकलन, प्रक्षेपण, प्रवन्ध र विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारीका लागि स्थानीय साधन स्रोतको अधिकतम परिचालन गर्नु।

१.३ योजनाको तयारी प्रकृया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ ले स्थानीय निकायको विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयगत क्षेत्रको सहभागितामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ। सोही व्यवस्था अनुसार यस चौकुने गाउँपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रक्रियागत ढाँचा देहाय बमोजिम रहेको छः

माथि उल्लिखित ढाँचामा योजना तर्जुमाका मुख्य चरणहरुको सङ्क्षेपमा तल चर्चा गरिएको छः

१.३.१ चौकुने गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारीका लागि सर्वप्रथम मिति २०७८/०२/२४ मा चौकुने गाउँपालिका को विपद् व्यवस्थापन समितिले पहिलो अभिमुखिकरण तथा तयारी बैठकको आयोजना गरेको थियो। यस तयारी बैठकले योजना तर्जुमा गर्न आठ वटा विषयक्षेत्रहरुको निर्धारण गर्नुका साथै विगतका विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क, प्रकोप नक्सा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आंकलन र विपद् सम्बन्धी विद्यमान सन्दर्भ सामग्रीको समीक्षा गर्न र योजना तर्जुमा प्रक्रियामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि स्थानीय निकायमा कार्यरत कर्मचारी तथा अनुभव प्राप्त विज्ञ समेत रहेको प्राविधिक कार्यसमूह गठन गरेको थियो। प्राविधिक कार्यसमूहको बैठकको कार्यसूची अनुसूची-१ मा संलग्न छ। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले कार्य समूहलाई काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी सहित अनुसूची-२ बमोजिमको कार्यादेश प्रदान गरेको थियो। बैठकले स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला र साझेदार संस्थाको पहिचान तथा सूचीको प्रस्ताव तयार गरी सूचीलाई पूर्णता प्रदान गर्ने विषयलाई कार्यसमूहको जिम्मेवारीमा समावेश गर्ने निर्णय समेत गरेको थियो। यसरी पहिचान गरिएका सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसूची-३ मा समावेश गरिएको छ।

१.३.२ आधारभूत अध्ययन

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्थानीय विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा नीति, योजनाहरु, विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरु, प्रकोप नक्सा लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीहरुको पुनरावलोकन र समीक्षा गरी विपद्

जोखिम सम्बन्धी आधारभूत अध्ययन र विश्लेषण गरिएको थियो । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले पहिलो कार्यशाला आयोजना गर्नु अगावै आधारभूत अध्ययनको काम सुरु गरिएको थियो । योजना तर्जुमाका क्रममा देहाय बमोजिमका तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन र अभिलेखहरूको समेत अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको थियोः-

- ❖ विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी संघ र कर्णाली प्रदेशको नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिका,
- ❖ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७५ तथा कर्णाली प्रदेशको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नीति २०२० तथा रणनीतिक कार्ययोजना २०२०-२०३०,
- ❖ पछिल्लो पाँच वर्षको घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा, सडकटासन्नता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन र अभिलेखहरू,
- ❖ USAID भकारी परियोजनाले तयार गरेका विपद्सँग सम्बन्धित प्रतिवेदनहरू,
- ❖ स्थानीय विपद्को इतिहास (भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी, सडक दुर्घटना आदि),
- ❖ विपद् व्यवस्थापनको विगतको अभ्यास, अनुभव तथा सिकाई,
- ❖ जनसंख्या विवरण, सडक सञ्जाल, नदी, बसोबास क्षेत्र तथा नगरपालिकाको सीमाना देखिने नक्सा

१.३.३ विषयगत क्षेत्रको बैठक

विषयक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान, सामान्य पूर्वतयारी योजना, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना, आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाका क्रियाकलापहरू, विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित स्रोतहरूको आंकलन, आवश्यकताको लेखाजोखा आदि विषयहरूमा छलफल गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा बैठकहरू सञ्चालन गरिएको थियो । विषयक्षेत्रगत रूपमा योजनाको प्रस्ताव तयार गर्न विषयक्षेत्रगत समितिहरू गठन गरिएको थियो । विषयक्षेत्रको समितिहरूको बैठकको कार्यसूची-४ मा प्रस्तुत गरिएको छ । विषयक्षेत्रका सदस्य संस्था (Cluster Member) र ती निकायहरूको कार्यशर्त अनुसूची-५ मा तथा अगुवा सहयोगी संस्था (Lead Support Agency) को कार्यशर्त अनुसूची-६ मा समावेश गरिएको छ ।

१.३.४ कार्यशाला गोष्ठी

विषयगत क्षेत्रहरूको निष्कर्ष तथा प्राप्त योजनाको प्रस्ताव उपर छलफल गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गरिएको थियो । कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गर्नु अघि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विषयगत क्षेत्रबाट प्राप्त निष्कर्ष तथा योजनाको प्रस्तावमा पर्याप्त छलफल र आवश्यक परिमार्जन गरिएको थियो । कार्यशालामा विषयगत क्षेत्रहरूको बैठकबाट प्रस्तावित विवरण तथा योजना उपर छलफल गरी सुझाव सङ्कलन गरिएको थियो । कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची अनुसूची-७ मा संलग्न रहेको छ ।

मिति २०७८/०३/०७ मा सञ्चालित कार्यशाला गोष्ठीमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयगत क्षेत्रका सदस्य सङ्घ/संस्थाहरू साथै राजनैतिक दल, निजी क्षेत्रका प्रतिनिधिहरू, विज्ञ, पत्रकार, सडकटासन्न समुदाय लगायतका सरोकारवालाहरूको सहभागिता रहेको थियो । कार्यशालाको सञ्चालन तथा सहजीकरण विज्ञ कार्यसमूहले गरेको थियो । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सुन्दर नेपाल संस्था, सुर्खेत र मर्सी कोर नेपालको साझेदारीमा USAID को आर्थिक सहयोग संचालित भकारी परियोजनाले आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गरेको हो ।

१.३.५ योजनाको मस्यौदा

उपलब्ध नीति, कानून तथा दस्तावेजको अध्ययन तथा विश्लेषण, विषयक्षेत्रहरूको छलफल र द्वितीय स्रोतबाट सङ्कलन गरिएका सूचनाहरू र कार्यशाला गोष्ठीबाट प्राप्त निष्कर्ष र सुझाव समावेश गरी चौकुने गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रस्तुत मस्यौदा तयार गरिएको थियो ।

१.३.६ योजनामा प्रस्तावित क्रियाकलापको परीक्षण

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा प्रस्ताव गरिएका मुख्य क्रियाकलापहरु उपयुक्त भए नभएको र त्यस्तो क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने क्षमता चौकुने गाउँपालिका तहमा उपलब्ध भए नभएको सुनिश्चित गर्न सरोकारवालाहरुको सहभागितामा कृत्रिम घटना अभ्यास (Simulation Exercise) मार्फत परीक्षण समेत गरिएको थियो। यस्तो परीक्षणबाट प्राप्त भएका पृष्ठपोषणलाई पनि यस योजना तर्जुमाको क्रममा ध्यान दिइएको छ।

१.३.७ पृष्ठपोषण सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी

कार्यशाला तथा कृत्रिम घटना अभ्यास समेतबाट प्राप्त पृष्ठपोषणका आधारमा तयार भएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा सरोकारवाला निकाय, सङ्घ संस्था र विज्ञहरुको सुझाव लिईएको थियो। यसरी प्राप्त भएका सुझावलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले पूनरावलोकन गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अन्तिम रूप दिईएको छ।

परिच्छेद : २

विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ चौकुने गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

चौकुने गाउँपालिका कर्णाली प्रदेशको सुर्खेत जिल्लामा पर्दछ। नेपाल संघिय संरचनामा पश्चात साविकको लगाम, वेतान, बिजौरा, गुटु र घाटगाउँ गा.वि.सलाई समेटेर हालको चौकुने गाउँपालिका पुनर्संरचना भएको हो। यस गाउँपालिकामा १० वटा वडाहरू रहेका छन् भने यस गाउँपालिकाको कार्यालय वडा नं.६ को गुटुमा अवस्थित छ।

२.१.१ भौगोलिक अवस्थिति

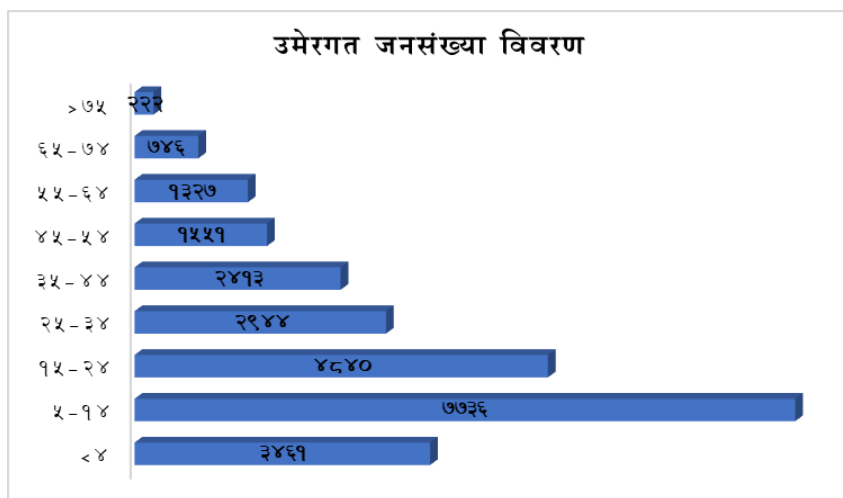
पुर्व	पञ्चपुरी नगरपालिका, सुर्खेत जिल्ला
पश्चिम	डोटी जिल्ला
उत्तर	अछाम जिल्ला
दक्षिण	कैलाली जिल्ला
क्षेत्रफल	३८१.०२ वर्ग कि.मी
उचाई	समुद्र सतहबाट १५२ देखि ३६२० मिटर

२.१.२ राजनैतिक तथा प्रशासनिक अवस्थिति

प्रदेश नं	कर्णाली
जिल्ला	सुर्खेत
नगरपालिका केन्द्र	गुटु
वडाहरू	१०
साविकका गाविसहरू	लगाम, वेतान, बिजौरा, गुटु र घाटगाउँ

२.१.३ जनसंख्याको विवरण

यस चौकुने गाउँपालिकाको बस्तुगत विवरण २०७४ अनुसार, यस चौकुने गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या २५२४० रहेको छ, त्यस मध्य १२२१४ जना पुरुष र १३०२६ जना महिला रहेका छन्। यस गाउँपालिकामा जम्मा ४६०८ घरधुरी रहेका छन्।

यस गाउँपालिकाको फरक क्षमता भएका व्यक्तको जनसंख्या विवरण केलाउदा जम्मा ३०९ जना शारिरीक, ११७ जना आँखा कम देख्ने, ९५ जना कान सुन्न नसक्ने वा सुन्न गाह्रो, ५ जना कान नसुन्ने र आँखा देख्न नसक्ने, ७७ जना बोल्न नसक्ने वा गाह्रो हुने, २९ जना मानसिक रुपममा अपाङ्ग, ९ जना बौद्धिक र ४२ जनामा बहु-अपाङ्गता रहेको छ।

२.१.४ हावापानीको विवरण

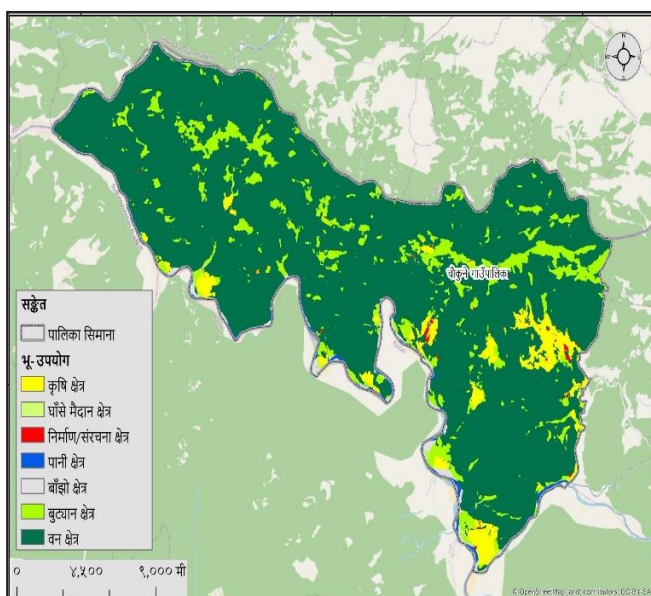
हावापानि	समशितोष्ण प्रकारको हावापानी
वार्षिक औषत वर्षा	१५५० मि.मि (मौसमि विश्लेषण), जामु केन्द्रको विवरण
तापक्रम अधिकत	२७.८९ डिग्री सेल्सियस (मौसमि विश्लेषण)
तापक्रम न्यूनतम	१५.३४ डिग्री सेल्सियस (मौसमि विश्लेषण २०२०)
धार्मिक, साँस्कृतिक क्षेत्र:	कोटको दरबार, चमेरे गुफा, चिनरास मालिका

यो गाउँपालिका महाभारत/चुरे क्षेत्रको (भित्री मधेश) भिरालो भूभागमा अवस्थित छ। यस गाउँपालिकाको हावापानी उष्ण र समशितोष्ण रहेको छ। सुर्खेत जिल्लामा मौसमी तथ्यांक नाप्ने र रेकर्ड गर्ने मौसम मापन केन्द्रहरु (स्टेसन) मध्य जामु स्थित मौसम मापन केन्द्र नं ४०३ यस क्षेत्रबाट सबैभन्दा नजिक रहेकाले यस स्टेसनको (वर्षातको) तथ्यांक विवरणको विश्लेषण गरिएको छ भने तापक्रमको विश्लेषणको निम्ति मौसम मापन केन्द्र बस्ती (४०६ नं) को मौसमि विवरणको विश्लेषण गरीएको छ।

२.१.५ भू-उपयोगको विवरण

यस गाउँपालिकाको भू-उपयोगको विवरण अनुसार बन क्षेत्रले सबै भन्दा बढी क्षेत्रफल ओगटेको (८२ प्रतिशत) देखिन्छ भने सबै भन्दा कम घाँसे क्षेत्र (०.०२ प्रतिशत) रहेको छ। यस गाउँपालिकाको भू-उपयोगको विस्तृत विवरण तलको तालिका तथा चित्रमा देखाईएको छ।

भू-उपयोग	क्षेत्रफल (H)	प्रतिशत
जल क्षेत्र	९२५.९५	२.४४
वन क्षेत्र	३१२६९.७४	८२.२७
घाँसे मैदान क्षेत्र	९.२८	०.०२
कृषि क्षेत्र	१५९१.७५	४.९९
बुट्यान क्षेत्र	३७६६.७४	९.९१
निर्माण/संरचना क्षेत्र	८३.५८	०.२२
बाँझो क्षेत्र	३६३.०२	०.९६

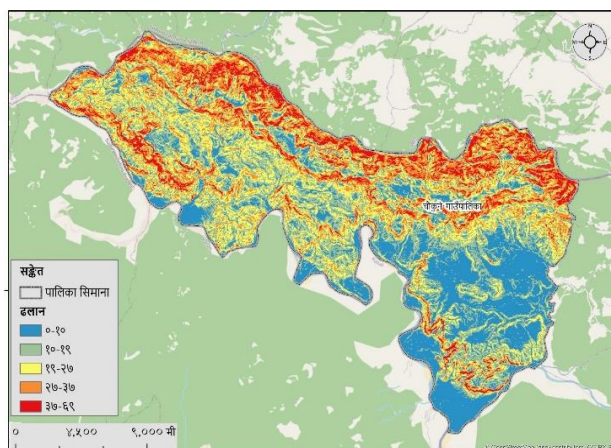
२.२ चौकुने गाउँपालिकाका विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरू

यस गाउँपालिकाको विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूमा बाढी, पहिरो, भूकम्प, महामारी, हावाहुरी, जङ्गली जनावर, आगलागी, खडेरी आदि पर्दछन्। गाउँपालिकाले विपद् जोखिम प्रोफाइल तयार गरेको छैन र पालिका क्षेत्र भित्र घटेका विपद्को घटनाको तथ्यांक राख्ने गरिएको छैन यद्धपि। स्थानीय संगको छलफल, गाउँपालिका स्तरमा गरिएको छलफल, गृह मन्त्रालयको विपद् पोर्टलमा उपलब्ध भएका तथ्यांक तथा भकारी परियोजनाले संकटसन् वडा तथा समुदायमा तयार गरेको एकीकृत सामुदायिक योजनामा समेटिएका तथ्यांक तथा सूचनाहरूको आधारमा रहेर पालिकाको प्रकोप स्तरीकरण निम्न बमोजिम गरिएको छ। यस गाउँपालिकाको प्रकोप स्तरीकरण तलको तालिकामा देखाईएको छ:

स्तर	प्रकोप
१	बाढी
२	पहिरो
३	खडेरी
४	आगलागी
५	हावाहुरी
६	जंगली जनावर आतंक
७	सर्प दंश

२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण

यस गाउँपालिकाको विपद्को अवस्था विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी क्षति पहिरोले गरेको छ, जसको पूनरावृत्ति पनि उच्च रहेको छ। मूलतःपहिरोले घरजग्गा क्षतिगर्ने, खेतियोग्य जमिन तथा सामुदायिक वनको जमिन बगाउने गर्ने गरेको छ। पहिरोको जोखिम सबै वडामा छ तर मुख्य गरि वडा नं १ देखि ६ को उत्तरी भेग भने उच्च जोखिममा रहेका छन् भने वडा नं ७, ८, ९ र १० भने बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन्।

२.२.१ विपद्को ऐतिहासिक समयरेखा

यस गाउँपालिकामा विगतमा विभिन्न समयमा घटेका प्राकृतिक, गैह्रप्राकृतिक, जलवायुजन्य प्रकोपका घटनाहरूले निम्त्याएको अवस्थाको ऐतिहासिक समय रेखा, सोको प्रभाव र प्रभावित क्षेत्र, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयासलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

प्रकोप	मिति	घटना स्थान	क्षति
आगलागी	२०७९/०२/२३	वडा नं १ -धामीसेन	२० वटा बाखा, ६ वटा गाइ बस्तु तथा १ घर जलेको
बाढी	२०७८/०६/०२	वडा नं १ -तालगाउँ	झोलुङ्गे पुलमा क्षति
बाढी	२०७८/०६/०२	वडा नं १ – पोखरे	२ घरमा क्षति
आगलागी	२०७८ चैत्र	वडा नं १ – चाहबोट	१ घरमा आगलागी हुँदा ४ बर्षे बालकको मृत्यु
आगलागी	२०७८ बैशाख	वडा नं १ – धामीसेन	१ घर जलेको
पहिरो	२०६६	वडा नं १ – जारिमे	सुक्खा पहिरोले १५० घर विस्थापित भएको
पहिरो	२०६६	वडा नं २ – इचाला	११ घरमा क्षति ६ बिगाह जमिन पहिरिएको
बाढी	२०४०	वडा नं २	७५ बिगाह जमिन कटान
आगलागी	२०६५	वडा नं ६	४ घर जलेर पूर्ण क्षति
हावाहुरी	२०५४ जेष्ठ		जिवन ज्योति मा.विको छाना उडाएको

यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण केलाउँदा विभिन्न समयमा आएको बाढीका कारण हाल सम्म २७ जनाको ज्यान गएको छ भने ८ जना घाईते भएका छन । पहिरोको कारण हाल सम्म ४ जनाको ज्यान गएको छ भने १ जना घाईते भएका छन । आगलागीका कारण ४ जनाको ज्यान गएको छ भने ५ जना घाईते भएकाछन । त्यसै गरि सर्पदंश बाट ११ जनाको ज्यान जानका साथै २५ जना घाईते भएका छन । जंगली जनावरको आक्रममा परि १ जनाको मृत्यु हुनका साथै ११ जना घाईते भएका छन । शितलहरबाट १ जनाको मृत्यु भएको छ भने चट्यांग बाट ५ जना घाईते भएका छन । समग्र गाउँपालिकाको अवस्था विश्लेषण गर्दा यस गाउँपालिकामा जलउत्पन्न प्रकोपको जोखिम उच्च रहेको छ भने पालिका क्षेत्रभित्र निर्मित भौतिक संरचना र पूर्वाधारको अवस्था हेर्दा यो गाउँपालिका भूकम्पीय दृष्टिकोणले समेत उच्च जोखिममा रहेको भएतापनि प्रकोपको दोहोरिइरहने प्रवृत्ति र अन्तराल हेर्ने हो भने हाल सम्म यहाँ भूकम्पीय प्रभाव परेको नभएतापनि जोखिम न्युनिकरणका लागि पूर्वतयारीका क्रियाकलाप गर्नु अपरिहार्य देखिएको छ । हाल सम्म विपद्को क्षतिको विवरण तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

मानिसको मृत्यु	जना	४४
घाईते	जना	५८
क्षति घरधुरी	संख्या	२२४

प्रभावित घरधुरी	संख्या	२४८
पशु क्षति	संख्या	२४
खेतको अन्नबाली क्षति	(रु.)	४३८५०००
खेतियोग्य जमिन कटान	विगाह	८२८

स्रोत: चौकुने गाउँपालिका प्रोफाइल

तेसै गरी, विश्व भरी महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ बाट यस गाँउपालिकामा जम्मा ३८१ जना संक्रमित भएको र पहिलो लहरमा ० जना र दोश्रोमा लहरमा ३ जना गरी जम्मा ३ को मृत्यु भएको थियो। २०७८ चौर मसान्त सम्ममा १२ बर्षमाथिका ५८ प्रतिशतले दुवै डोज खोप पाइसकेका छन्। कोभिडको पहिलो लहरमा गाँउपालिकाका सबै वडामा सामुदायिक क्वारेन्टाइन र गाँउपालिकामा एउटा क्वारेन्टिइन सञ्चालन गरिएको थियो। ५० साधारण बेड र १९ सेमि आइसियू बेडको अस्थायी कोभिड अस्पताल सञ्चालन गरिएको थियो। गाँउपालिकाले सम्पूर्ण संक्रमितलाई निशुल्क अक्सिजन उपलब्ध गराएको थियो। कोभिडका जटिल विरामीहरूलाई सुर्खेत बिरेन्द्रनगर प्रदेश अस्पताल रेफर गरेको र केहिलाइ निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराएको थियो। कोभिडको समयमा चौकुने गाँउपालिकामा एक एम्बुलेन्स सञ्चालनको व्यवस्था गरिएको थियो। खासगरी भारतबाट नेपाल भित्रने यस गाँउपालिकाका बासिन्दाहरूलाई निशुल्क क्वारेन्टाइनमा राख्ने प्रवन्ध गरिएको थियो। कोभिड १९ को रोकथाम तथा प्रतिकार्य गर्ने क्रममा गाँउपालिकासँग प्रतिकार्यको लागि स्पष्ट कार्ययोजना थिएन। यसको लागि जनशक्ति र सामग्री सहितको पूर्वतयारी पर्याप्त थिएन। थोरै जनशक्ति, स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्रीको अपर्याप्तता र अक्सिजनको कमिका बावजुद कोभिड १९ को पहिलो र दोस्रो लहरको प्रतिकार्य गरिएको थियो।

२.३ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र

यस गाँउपालिकाका तिन वटा वडा (१, २ र ३) पहिरो जोखिममा छन् भने वडा नं १, २, ३, ४, ९, १० भने वाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन्। विश्वव्यापी महाव्याधी कोभिड-१९ तथा स्वास्थ्य जन्य महामारीको, हावाहुरी र खडेरी को जोखिम पनि सबै वडामा छ र पछिल्लो समयमा सबै वडामा सुकखा खडेरीको प्रकोप बढेको छ। जङ्गली जनावर जनधनमा क्षति हुने सम्भावना कम छ तर तिनले पुर्याउने गरेको कृषि क्षेत्रको क्षति भने निकै धेरै रहेको छ। ढुंगा माटो तथा भूकम्पीय जोखिमलाई मध्यनजर नगरी संरचना निर्माण भएकाले भूकम्पबाट हुन सक्ने क्षतिबाट भने सबै वडाहरू तथा जनसंख्या प्रभावित हुने अवस्था छ। यी प्रकोपहरूको वर्तमान प्रभाव क्षेत्र तथा सम्भावित जोखिमको बिस्तृत नक्साङ्कन गर्ने कार्य बाँकी रहेको भएको छ।

२.४ प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

यस गाँउपालिकाका विभिन्न स्थानमा घटेका विपद्का घटना र त्यसको असर साथै स्थानीय निकायको मौजुदा अवस्था, श्रोत साधन र जनशक्ति सबैलाई आधार मान्ने हो भने यो पालिका बहुप्रकोपको उच्च जोखिममा छ। पालिकाले सम्भाभित प्रकोपको आंकलनलाई निरन्तर पुनरावलोकन गर्दै योजना निर्माण तथा लागु गर्न ध्यान दिनु आवश्यक छ।

चौकुने गाउँपालिकाको विपद् जोखिम विश्लेषण					
प्रकोप	संकटासन्नता	सम्मुखता	बारम्बारता	प्रभाव	जोखिम

भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> ❖ भवन तथा भौतिक पूर्वाधारका संरचनाहरू कमजोर रहेको ❖ धेरै जनसंख्याको अर्धपक्की एवं कच्ची घरमा बसोबास रहेको ❖ वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपांगता भएको जनसंख्या 	उच्च	मध्यम	उच्च	उच्च
पहिरो	<ul style="list-style-type: none"> ❖ भिरालो जमिन ❖ पहिरोको जोखिमयुक्त ठाउँमा बसेको बस्ती ❖ जलवायु परिवर्तनको असर ❖ विकास निर्माणका कामले बढाएको जोखिम ❖ वृद्धवृद्धा बालबालिका अपांगता भएको जनसंख्या 	उच्च	उच्च	उच्च	उच्च
वाढी	<ul style="list-style-type: none"> ❖ वाढी जोखिमयुक्त ठाउँमा बसेको बस्ती ❖ जलवायु परिवर्तनको असर ❖ विकास निर्माणका कामले बढाएको जोखिम ❖ वृद्धवृद्धा बालबालिका अपांगता भएको जनसंख्या ❖ संरचना तथा घरहरू वाढी प्रतिरोधि नभएको 	उच्च	उच्च	उच्च	उच्च
आगलागी	<ul style="list-style-type: none"> ❖ संरचनागत जोखिम तथा लापरवाही ❖ बढ्दै गएको सुख्खा याम ❖ सामाजिक आर्थिक संकटासन्नता ❖ जनचेतनाको कमजोर अवस्था 	उच्च	मध्यम	मध्यम	मध्यम
कोभिड – १९ तथा अन्य महामारी	<ul style="list-style-type: none"> ❖ संक्रमण दर उच्च रहेको ❖ कमजोर स्वास्थ्य पूर्वाधार र तयारी ❖ सावधानीका उपायहरूको कमजोर पालना ❖ कमजोर जनचेतनाको स्तर ❖ सामाजिक आर्थिक संकटासन्नता ❖ उच्च जोखिम समूहमा रहेको जनसंख्या 	उच्च	उच्च	मध्यम	उच्च
हावाहुरी	<ul style="list-style-type: none"> ❖ जलवायुमा आएको परिवर्तन ❖ कमजोर सामाजिक आर्थिक अवस्था ❖ कमजोर घर तथा भवनहरू ❖ जनचेतनाको स्तर 	मध्यम	मध्यम	उच्च	मध्यम
खडेरी	<ul style="list-style-type: none"> ❖ जलवायुमा आएको परिवर्तन ❖ कमजोर सामाजिक आर्थिक अवस्था ❖ सिंचाईको कम पहुँच 	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम

सम्भावित जोखिम आंकलन

प्रकोप	प्रभावित हुनसक्ने घरधुरी	प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या	कैफियत
भूकम्प	५०००	२५०००	
पहिरो	३१९	१५००	
बाढी	१०००	५०००	
आगलागी	२००	१०००	
खडेरी	२०००	१०,०००	
बन्यजन्तु आतंक	१८००	९०००	

प्रकोप	उच्च जोखिम वडा	मध्यम जोखिम वडा	न्यून जोखिम वडा	कैफियत
पहिरो	१,२२३	४,५२६	७,८,९२१०	सामुहिक छलफल र ऐतिहासिक समयरेखाबाट आंकलन गरीएको
बाढी	९,१०,४,३,२२१	७२८		
खडेरी	५,९,१०,३,१ र २ को आधा क्षेत्र	७	४,८२६	
आगलागी	१,२,३,४,५,६	७,८,९२१०		
बन्यजन्तु आतंक	१ देखि ६			
हावाहुरी		सबै		

२.५ पूर्वसूचना प्रणाली

यस गाउँपालिकामा बाढीको पूर्वसूचना प्रणाली (कर्णाली तथा भेरी नदिमा) स्थापना गरिएको छ भने अन्य पहिरो, आगलागी, महामारी आदिको पूर्वसूचना प्रणाली छैन। स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय

आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग सम्पर्क स्थापित गरी सूचना आदान प्रदान गर्नको निम्ति तयारी गरेर सञ्चालन गर्नको निम्ति कार्यविधि बनेको छ ।

२.६ कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

यस गाउँपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन निर्माणको भएर यसै २०७९ असाको नगरसभाबाट पास भै कार्यान्वयनमा आयको छ र त्यसै अनुरूप स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन भयको । समितिमा हाल रहने पदाधिकारीहरूको विवरण अनुसूची-८ मा संलग्न छ । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत आठ वटा विषयक्षेत्र हेर्न अगुवा संस्था तोकी सम्बन्धित विषयक्षेत्रको योजना तर्जुमा र समन्वयको जिम्मेवारी प्रदान गरिएको छ । विषयक्षेत्रका अगुवा संस्था र तिनमा कार्यरत पदाधिकारीहरूको विवरण अनुसूची-९ मा संलग्न गरिएको छ ।

दशवटा वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । यस गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । कोष सञ्चालन तथा परिचालनको लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि तर्जुमाको चरणमा छ । यस वाहेक गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, ऐन, नियम, मार्गदर्शन तथा आवश्यक मार्गदर्शनहरू बन्ने क्रममा रहेका छन् ।

२.७ विषयगत क्षेत्रहरू तथा जिम्मेवार निकाय

यस गाउँपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि देहाय बमोजिमका आठ वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरी देहाय बमोजिमका कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरेको छः

२.७.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाईतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत गरी शव व्यवस्थापन (वा हस्तान्तरण) को प्रवन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत वितरण गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.७.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पीडितहरूलाई तत्काल खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, खानेकुरा पकाउनको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने र कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.७.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्मा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्बन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका विरामी वा घाईतेलाई अस्पतालसम्म पुर्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, महिला तथा बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुनसक्ने समयस्याबारे पीडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ । साथै यस विषयक्षेत्रले कोभिड-१९ लगायतका महाव्याधीको संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ ।

२.७.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने, विपद्का कारण ढलेका बोटबिरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाईको लागि

स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तै: हाईजिन किट, पियुष, क्लोरिन, डस्टविन) उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.७.५ आपत्कालिन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका पीडितहरूलाई आपत्कालीन आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पीडितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैर-खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.७.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, बृद्धबृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू जस्तै: सेनेटरी प्याड, अस्थाई शौचालयको व्यवस्थापन, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.७.७ आपत्कालिन शिक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण विद्यालय तीन दिनभन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति पुर्याएमा सोको व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.७.८ शिघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण अवरूद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तै: सडक, विद्युत, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारू गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकायका कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने, सामाजिक आर्थिक पूर्वाधार र अवस्थालाई चलायमान बनाई जनजीवनलाई सामान्य बनाउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

माथि उल्लिखित विषयक्षेत्र अन्तर्गत क्रियाशील रहेका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण अनुसूची-१० मा संलग्न गरिएको छ ।

परिच्छेद : ३

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद्को स्थितिमा प्रतिकार्य गतिविधिहरू समयमै कार्यान्वयन गर्न संस्थागत क्षमता लेखाजोखा गरी सोको तयारी आवधिक रुपमा अद्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ। सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूमा विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी र विपद् प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेशिन र औजार, सीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन्। यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि विपद् पूर्वतयारी कार्य नै हो। विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषयक्षेत्रगत रुपमा सामान्य पूर्वतयारीको कार्ययोजना देहाय बमोजिम हुने गरी तर्जुमा गरिएको छः

३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष असोज सम्म	गाउँपालिका	प्रत्येक आर्थिक वर्षमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
२	विपद्को क्षति/नोक्सानी मूल्याङ्कनको लागि सर्वेक्षण टोली गठन गर्ने र आवश्यकता बमोजिम सर्वेक्षणका लागि सहायक टोली गठन गर्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA- Initial Rapid Assessment) तालिम आयोजना गर्ने	प्रत्येक वर्ष मनसुन शुरु हुनु पूर्व	गाउँपालिका	गाउँपालिका स्तरमा एक र हरेक वडामा एक एक वटा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति
३	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फाराम तयार गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक सम्म	गाउँपालिका	२०० प्रति	सामाजिक विकास शाखा

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
४	राहत वितरणका लागि सिफारिस फाराम लगायतका कागजात तयारी तथा अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष मंसिर सम्म	गाउँपालिका	२०० प्रति	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
५	प्रकोपको प्रकृति अनुसार खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक सम्म	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
६	खोज तथा उद्धारका लागि गठित टोलीको निमित्त तालिम आयोजना गर्ने र परिचालन हुने प्रक्रिया निर्धारण गर्ने	प्रत्येक वर्ष पौष सम्म	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकाय, विषयक्षेत्र
७	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु खरिद, भण्डारण, मर्मत र व्यवस्थापन गर्ने	निरन्तर	निरन्तर	हरेक वडामा कम्तिमा एक सेट	गाउँपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
८	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरु र एम्बुलेन्सहरुको सूची र सम्पर्क व्यक्तिको विवरण तयार गर्ने	निरन्तर	गाउँपालिका	सबै वडामा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य शाखा
९	बाढी/पहिरो, भूकम्पबाट बच्न र बचाउन सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी अद्यावधिक सूची तयार गर्ने	निरन्तर	वडा अनुसार	आवश्यकता अनुसार हरेक वडामा कम्तिमा १ वटा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
१०	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरुको सूची स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित गर्ने	तत्काल सुरु गरी निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
११	आपतकालीन अवस्थामा आश्रय स्थलका रुपमा प्रयोग गर्ने स्थानको लागि चाहिने भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरु निर्माण, बिस्तार गर्ने	तत्काल सुरु गरी निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
१२	सबै वडामा हेली प्याडको निर्माण गर्ने	आवश्यकता अनुसार	हरेक वडामा जोखिममा रहेको समुदाय नजिक	१० वटा	पूर्वाधार विकास शाखा र सम्बन्धित वडा
१३	बाढी/पहिरो, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याड, आगलागी आदि प्रकोपहरुबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सोबाट बच्ने उपायहरुका बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	निरन्त	गाउँपालिकामा सञ्चालित एफ.एम, पत्रपत्रिका, माईकिङ् आदि	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै कम्तिमा २ पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय
१४	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/गराउने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	गाउँपालिका तथा वडामा	प्रमुख प्रकोपको लागि वर्षमा एक एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
१५.	स्थानीय आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई जिल्ला,प्रदेश र राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रको सूचना प्रणाली संग जोड्ने	निरन्तर	गाउँपालिका	निरन्तर	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र

३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य गुटुमा रहेका ब्यापारी पहिचान गर्ने साथै खाद्य संस्थानसंग, समन्वय गर्ने	निरन्तर	गाउँपालिका	आवश्यकता अनुसार वर्षको १ वा २ पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
२	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने वा करार सम्झौता गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	गाउँपालिकास्तर	कम्तिमा २ वटा ठूला पसल वा उद्योग	कृषि शाखा, वडा कार्यालय
३	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका-प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरू बीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	वडास्तर	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र

३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने	हरेक महिना, औषधिको गुण अनुसार	गाउँपालिका	५०० जनाको लागि	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
२	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) गठन गर्ने, क्षमता विकास र कार्यसूची तयार गर्ने	स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रोटोकल अनुसार	गाउँपालिका स्तर	वर्षमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
३	प्रतिकार्यका लागि आवश्यक दक्ष मानव संसाधनको सूची तयार तथा अद्यावधिक गर्ने	वडा संख्या र जनसंख्या अनुसार	गाउँपालिका स्तर	उपलब्ध भए अनुसार	स्वास्थ्य शाखा,
४	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने	नियमित	वडास्तर	हरेक वडामा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
५	कोभिड-१९ महाव्याधी लगायत महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र परीक्षण तथा उपचार सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	नियमित	जोखिम युक्त वस्तिहरुमा	वर्षमा कम्तिमा ३ पटक	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
११	संक्रमितको कन्ट्र्याक ट्रेसिङ्ग परीक्षण गरी आइसोलेसन र उपचारको प्रवन्ध गर्ने	कोभिड तथा सरुवा रोगको महामारी हुँदा	स्वास्थ्य संस्थाहरु		
१२	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरु नियमित निसंक्रमित गर्ने	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य संस्थाहरु		

३.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने क्लोरीन, पियुष जस्ता औषधिको उचित भण्डारण गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	गाउँपालिका स्तर	५०० वटा वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
२	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	पालिका स्तर	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
३	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालु अवस्थामा राख्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	पालिका स्तर	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
४	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदायस्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यलय तथा स्थानीय समुदाय

३.१.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने आपत्कालिन आश्रयस्थल र गैरखाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रय वा बासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्त गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालयको सहयोगमा पूर्वाधार विकास शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी—सुर्खेत
२	सम्भावित आपत्कालीन अवस्था आईपरेमा तुरुन्त खरिद गर्न सकिने गरी अनुबन्ध करार गर्ने।	आवश्यकताअनुसार	थोक विक्रेता/ खुद्रा विक्रेता/ सहकारी/ ठूला कृषक	कम्तिमा १०० परिवारका लागि	गाउँ/नगरपालिका, कृषि शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
३	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने।	निरन्तर	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय
४	गैर-खाद्य सामग्री सेटहरु भण्डारण गर्ने।	निरन्तर	गाउँ/नगरस्तर, गोदाम घरहरु (Warehouse)	कम्तिमा १०० परिवारका लागि	गाउँपालिका, वडा कार्यालय नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, विषयक्षेत्र
५	अस्थायी आश्रय वा बास निर्माणको लागि स्थानीय सिकर्मी तथा डकर्मी पहिचान गरि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिवृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	मनसुन सुरुहुनु भन्दा अगाडी	वडास्तर	हरेक वडामा	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय

३.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा सुरक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षणका तरिकाहरु बारे स्थानीय कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिलाई जानकारी तथा अभिमुखीकरण गर्ने	निरन्तर	वडास्तर	कम्तिमा १ पटक मनसून अगाडी	गाउँपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
२	विपद्को समयमा अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामग्रीहरू (जस्तै: डिग्निटि किट) खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	वडास्तर	२०० सेट	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
३	उमेर, शारीरिक र अपाङ्गताको अवस्था अनुसार गरिनुपर्ने सेवा सहयोगका लागि प्रोटोकल तयार गरी लागू गर्ने ।	तत्काल	पालिका स्तर	१ पटक	महिला तथा बालबालिका शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र
४	विद्यालयका शिक्षक र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालीम दिने र प्रत्येक वडामा ५ जना सामान्य परामर्शदाता तयार गर्ने	प्रत्येक वर्ष १ पटक	वडास्तर	हरेक विद्यालयबाट १ जना र हरेक वडाबाट ४ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	शिक्षा र स्वास्थ्य शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र
५	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयक्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/गराउने	निरन्तर	वडास्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय अगाडी कम्तिमा १ पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, अन्य सरोकारवाला

३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने आपतकालिन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	भूकम्प, पहिरो, हावाहुरीले प्रभावित गर्नसक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने र संभावित क्षतिको आंकलन गर्ने ।	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका विद्यालय	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
२	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	गाउँपालिका स्तर	७ वटा विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
३	विद्यालयहरूमा विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गर्ने	निरन्तर	गाउँपालिका स्तर	१० वटा विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
४	सम्भावित विपद्बाट सुरक्षित हुने उपाय बारे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम. रेडियोबाट सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रसारण गर्ने ।	निरन्तर	गाउँस्तर, विद्यालयस्तर	१ कार्यक्रम पाक्षिक रूपमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
५	विद्यालयहरूमा भूकम्पीय कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	कम्तिमा बर्षको १ पटक	विद्यालय स्तर	विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
६	सबै विद्यालयमा आपत्कालीन बहिर्गमन मार्ग तथा सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने				शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय

३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने शीघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान,	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सुरक्षित स्थानमा आपत्कालीन प्रयोजनको लागि खानेपानी ट्याङ्की, शौचालय व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडास्तरमा	सबै वडाहरूमा	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान,	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
२	विपद्बाट अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तै: सडक, खानेपानी, विजुली आदि) अवरूद्ध भएमा उक्त सेवा सुचारू गर्न प्राविधिक टोली गठन तथा अभिमुखीकरण गर्ने।	निरन्तर	वडास्तरमा	गाउँस्तरमा एक र वडास्तरमा एक	पूर्वाधार विकास शाखा, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा र विषयक्षेत्र
३	सम्भावित विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा पर्ने क्षतिको शिघ्र मूल्याङ्कनको लागि टोली गठन गरी प्रशिक्षण दिने।	प्रत्येक वर्ष एक पटक	गाउँपालिका स्तर	एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी

३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजनामा सही पूर्वानुमान र उपलब्ध समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरू निर्धारण गर्नु पर्दछ। यसमा सामान्य सतर्क रहने देखि जोखिमयुक्त ठाउँमा रहेका समुदाय र स्थानान्तरण गर्न मिल्ने धन सम्पत्ति अस्थायी रूपमा सुरक्षित ठाउँमा सार्ने सम्मका क्रियाकलाप हुन सक्छन्। यस्तो योजना प्रकोपको प्रकृति, समय र संभावित प्रभावक्षेत्रको भरपर्दो आधिकारिक पूर्वसूचनाको आधारमा तय गरिनु पर्दछ। प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरूको योजना देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ:

३.२.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको गर्नुपर्ने पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	वर्षा र आँधी/हावाहुरीको पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग (सिधै वा वेभपेज मार्फत), प्रदेश र जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट आदानदप्रदान गर्ने।	निरन्तर	गाउँपालिका स्तर	दिनमा कम्तिमा १ पटक	स्थानीय आपत्कालित कार्यसञ्चालन केन्द्र
२	बाढी/पहिरो, हावाहुरी र खराब मौसमको सूचना प्राप्त हुना साथ गाउँ तथा समुदायलाई सतर्कता अपनाउन सूचना सम्प्रेषण गर्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	गाउँ केन्द्रबाट समुदायसम्म पहुँच हुनेगरी	पूर्वानुमानको खबर पश्चात दिनमा कम्तिमा ३ पटक	स्थानीय आपत्कालित कार्यसञ्चालन केन्द्र तथा वडा कार्यालय

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
३	विपद् बाट हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा सबै विषयक्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	गाउँपालिका	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तिमा एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र,
४	पूर्वानुमान अनुसार वडास्तरीय समितिलाई जानकारी गराई विपद् सम्मुख समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने व्यवस्था मिलाउने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए पश्चात लगत्तै	गाउँपालिका स्तर	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
५	खोज तथा उद्धार टोली र क्षतिको विवरण सङ्कलन टोलीलाई तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए पश्चात लगत्तै	गाउँपालिका स्तर तथा वडा स्तर	वडास्तरमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वडा कार्यालय

३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	खाद्य तथा कृषि विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
२	भण्डारण वा स्थानीय ब्यापारी संग करार सम्झौता गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरीक्षण गरी अद्यावधिक गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक	कृषि शाखा
३	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खाद्य सामग्रीहरू ढुवानीका लागि आवश्यक श्रोत साधन तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात तत्काल	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
२	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने औषधी तथा उपकरण निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
३	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवाको लागि आवश्यक जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
४	कोभिड-१९ लगायतका महामारीबाट सुरक्षित रहन र सतर्कता अपनाउने उपाय बारे स्थानीय टेलिभिजन, एफ.एम. रेडियो र सामाजिक सञ्जाल लगायतका माध्यमबाट प्रसारण र जानकारी प्रवाह गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपको आधारमा निरन्तर गर्ने	गाउँपालिकास्वास्थ्य शाखा, सूचना तथा प्रविधि शाखा र विषयक्षेत्र

३.२.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	सामाजिक विकास शाखा र विषयक्षेत्र
२	खानेपानी शुद्धिकरणका लागि क्लोरिन, पियुष जस्ता औषधि तथा प्रविधिको निरीक्षण गरी	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा र विषयक्षेत्र

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	तयारी अवस्थामा राख्ने ।				
३	सरसफाईका लागि परिचालन हुनु पर्ने जनशक्ति र उपकरणहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपत्कालिन आश्रय र गैर खाद्य सामागी क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	आपत्कालिन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयक्षेत्र
२	आपत्कालीन आश्रय स्थलको निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	तत्कालै	वडास्तर	सम्भावित प्रकोप अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, वडास्तरीय समिति र विषयक्षेत्र
३	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माणका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री तथा औजारहरू निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, र विषयक्षेत्र

३.२.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने संरक्षण र सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	संरक्षण तथा सुरक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
२	विपद्जन्य घटनाबाट प्रभावितलाई परामर्श सेवा दिन परामर्श टोली तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र
३	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा आवश्यक पर्ने डिग्निटी किट लगायतका सरसामानहरूको निरिक्षण गरी तैयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपत्कालिन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा र विषयक्षेत्र
२	प्रभावित हुन सक्ने विद्यालयलाई शिक्षण सामग्रीहरू सुरक्षित ठाउँमा राख्न अनुरोध गर्ने।	समन्वयात्मक बैठक पश्चात	विद्यालयस्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा
३	विपद्को समयमा अपनाउनुपर्ने सावधानी र सूक्ष्माका उपाय तथा अनुशासनका बारेमा विद्यार्थीलाई सचेत गर्ने।	तत्काल	विद्यालय स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको सिजन अनुसार	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विद्यालय
४	विपद्को समयमा पठनपाठन निरन्तर गर्न आवश्यक तयारी गर्ने।	तत्काल	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विद्यालय, विषयक्षेत्र

३.२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	शिघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक र आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
२	अत्यावश्यक सेवा सुचारु गर्नका लागि आवश्यक जनशक्ति, भण्डारण गरिएका सामग्री तथा उपकरणहरू निरिक्षण गरी र तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र
३	सर्वेक्षण टोलीमा समावेश हुने व्यक्तिलाई तयारी अवस्थामा रहन अनुरोध गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	गाउँपालिका स्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र

३.३ आपत्कालिन प्रतिकार्य योजना

यस अन्तर्गत खोज, उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेल सम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य र शिघ्र पुनर्लाभका कार्यहरू पर्दछन्। यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात् तुरुन्तै चाल्नुपर्ने खोज, उद्धार, उपचार एवम् जोखिम क्षेत्रबाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण र राहत वितरणका क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन्। विपद् प्रतिकार्यका लागि गठित विषयक्षेत्रहरू परिचालन गर्न तपशिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू तर्जुमा गरिएको छः

३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्जन्य घटना घटेमा वा घट्ने यकिन भएमा विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने।	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्पूर्ण विषयक्षेत्र
२	विपद्ले प्रभाव पारेको तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समुदाय र महत्वपूर्ण सम्पत्ति सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न सुरक्षा निकाय र खोज तथा उद्धार	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	टोली/कार्यदल परिचालन गर्ने ।		
३	विपद्मा परी घाइते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराई रहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी गर्ने ।	तत्काल	सूरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार टोली र स्वयंसेवक
४	तत्कालै घटनाको अवलोकन, निरीक्षण गर्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्ने ।	विपद् पश्चात ७२ घण्टा भित्र	सर्वेक्षण टोली
५	विपद्बाट मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क र लगत तयार गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने र शव हस्तान्तरण/व्यवस्थापन गर्ने ।	विपद्को समयमा	सूरक्षा निकाय, उद्धार टोली, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, स्वयम् सेवक
६	पीडित समुदायलाई थप जोखिमबाट बचाउन र सहयोग पुर्याउन अन्य विषयक्षेत्र र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	विपद् पश्चात	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
७	बहुक्षेत्रगत सर्वेक्षण गरी क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी सुझाव सहितको विषयक्षेत्र केन्द्रित प्रतिवेदन (प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने ।	विपद् पश्चात ७ दिन भित्र	सर्वेक्षण टोली, सम्बन्धित शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, वडास्तरीय समिति, विषयक्षेत्र
८	समीक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने र तर्जुमा गरिएको योजना कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्बन्धित शाखा तथा विषयक्षेत्र
९	विस्थापित भई शिविरमा बसेका, छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घरगोठ पूर्ण रूपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरूलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात तत्काल	गाउँपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति, वडा कार्यालय
१०	आवश्यकता अनुसार छिमेकी पालिका तथा पालिका बाहिरका निकाय संग समन्वय गर्ने	विपद् पश्चात तत्काल	गाउँपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति, वडा कार्यालय
११	विपद्को सङ्कटकाल घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष सिफारिश गर्ने ।	विपद् पश्चात	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

प्रकोपबाट सिर्जित विपद्मा प्रतिकार्य गर्न खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा	विपद् पश्चात	कृषि शाखा र विषयक्षेत्रका

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने ।	तत्काल	सदस्यहरु
२	विपद्बाट प्रभावित भएकाहरूलाई खाद्यान्न वितरण गर्ने ।	विपद्को पहिलो दिन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय
३	सर्वेक्षण टोलीको सिफारिसको आधारमा आवश्यक खाद्य सामग्रीको व्यवस्था गरी निर्धारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने ।	दोस्रो दिन देखि निरन्तर	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, कृषि शाखा, वडास्तरीय समिति
४	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री अपुग हुने देखिएमा तत्काल खरिद गरी आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने ।	आवश्यकता अनुसार	गाउँपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
५	प्रतिकार्यका लागि गाउँपालिकाको क्षमताले नभ्याउने भएमाथप सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा थप सहयोग उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	गाउँपालिका अध्यक्ष वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
६	थप खाद्य सामग्री आवश्यक भएमा स्थानीय तहमा क्रियाशील मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय तथा अनुरोध गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
७	खाद्य सामग्री वितरणमा आईपरेका समस्या तथा चुनौतीहरूको विषयमा विषयक्षेत्रको समिक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष सहितको प्रतिवेदनस्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।	प्रतिकार्यको आधारमा कम्तिमा एक पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
	मरेका पशुको व्यवस्थापन गर्ने	आवश्यकता अनुसार तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, कृषि शाखा, वडास्तरीय समिति

३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्प्रतिकार्यको सन्दर्भमा स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
२	विपद्को घटनामा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
३	स्थानीय स्तरमा उपचार हुन नसक्ने घाईते तथा विरामीलाई नजिककोस्वास्थ्य केन्द्र वा जिल्ला अस्पताल वीरेन्द्रनगर लैजान व्यवस्था मिलाउने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न	आवश्यकता	स्वास्थ्य शाखा, शिक्षा शाखा,

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने ।	अनुसार	विद्यालय, विषयक्षेत्र
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
६	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने तथा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको व्यवस्था मिलाउन खाद्य तथा पोषण क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
७	औषधी, सूरक्षाका सामग्री (पिपिइ सेट, सर्जिकल मास्क, स्यानीटाइजर, साबुन) तथा उपकरण (थर्मल गन, भेन्टिलेटर, फ्रिज, टेष्टिङ्किट) लगायतका सामग्रीहरू पहिचान गरी सोको व्यवस्था गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	गाउँपालिका, स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
६	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने तथा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको व्यवस्था मिलाउन खाद्य तथा पोषण क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने ।	अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
७	औषधी, सूरक्षाका सामग्री (पिपिइ सेट, सर्जिकल मास्क, स्यानीटाइजर, साबुन) तथा उपकरण (थर्मल गन, भेन्टिलेटर, फ्रिज, टेष्टिङ्किट) लगायतका सामग्रीहरू पहिचान गरी सोको व्यवस्था गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार, गुणस्तर अनुसार	नगरपालिका, स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
८	प्रभावित क्षेत्रमा अति जोखिमपूर्ण समुहको पहिचान गर्ने र पहिचान गरिएका अति जोखिम पूर्ण समुहलाई विशेष निगरानी तथा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने ।		
९	स्वास्थ्य संकट नियन्त्रण तथा सुरक्षा सम्बन्धी सन्देशमूलक सामग्रीहरू नियमित प्रसारण गर्ने		सञ्चार माध्यम
१०	उच्च संक्रामक महामारी फैलिएको अवस्थामा नगरपालिका प्रवेश गर्ने नाकाहरूमा कडाई गरी स्क्रिनिङ र क्वारेन्टिनको व्यवस्था गर्ने	आवश्यकता अनुसार	सुरक्षा निकाय
११	संक्रमितको कन्ट्र्याक्ट ट्रेसिङ्ग परीक्षण गरी आइसोलेसन र उपचारको प्रवन्ध गर्ने	कोभिड तथा सरुवा रोगको महामारी हुंदा	स्वास्थ्य संस्थाहरू
१२	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरू नियमित निसंक्रमित गर्ने	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य संस्थाहरू

३.३.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा
२	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रवन्ध गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी एकाई, विषयक्षेत्र
३	विपद्का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	सरसफाई एकाई, विषयक्षेत्र
४	पियुस, क्लोरीन जस्ता खानेपानी शुद्धिकरणका औषधी तथा व्यक्तिगत सरसफाईका लागि हाईजिन किट वितरण गर्ने र सरसफाई तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी र सरसफाई एकाई, शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
५	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपत्कालिन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको आपत्कालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्काल	विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
२	पहिचान भएको सुरक्षित स्थानमा आश्रय वा वासको लागि अस्थायीसंरचना निर्माण गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्काल	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
३	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
५	आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	निरन्तर	विषयक्षेत्रका समूह सदस्यहरू

३.३.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा	विपद् पश्चात् तत्कालै	महिला तथा बालबालिका

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।		शाखा, विषयक्षेत्र
२	पहिचान भएका आवश्यकता बमोजिम गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकलाई सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
३	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गरी सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने ।	अवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
४	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारका सामग्री जस्तै: डिग्निटी किट वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
५	विपद्को घटनाबाट मानसिक रूपमा प्रभावित व्यक्ति र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरूलाई परिस्थितीको आंकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
६	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपत्कालिन शिक्षा क्षेत्रको आपत्कालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात	शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठनका सामग्रीहरूको विवरण तयार गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
३	विद्यालय ३ (तीन) दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि प्रवन्ध मिलाउने	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
४	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुरु गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
५	शिक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
६	आपतकालिन शिक्षाको निमित्त अस्थायी शौचालयको व्यवस्थापन	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र

३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपतकालिन शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
२	भौतिक संरचनाहरू नोक्सान भई सेवा अवरूद्ध भएको स्थान पहिचान गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र तत्काल सुचारू गर्नुपर्ने सेवाहरूको प्राथमिकिकरण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
३	सार्वजनिक सेवा अवरूद्ध भएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि टोली परिचालन गरी सेवा सूचारू गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
४	विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभाव लेखाजोखा गरी शीघ्र पुनर्लाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	विपद् पश्चात तीन महिना भित्र	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र
५	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र

परिच्छेद : ४

बन्दोबस्तीका सामाग्री उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ स्रोत/साधनको वर्तमान अवस्था तथा क्षमता विश्लेषण

विपद्को प्रभावकारी प्रतिकार्य, पर्याप्त पूर्वतयारी र विपद् पछिको परिस्थितिलाई यथाशीघ्र समान्य अवस्थामा फर्काउन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधिहरू संचालन गर्न आवश्यक पर्ने संस्था, संरचना, नीति, कानून, योजना, पूर्वाधार, भौतिक स्रोत साधन, प्राकृतिक स्रोत, सामाजिक स्रोत, आर्थिक स्रोत र मानवीय स्रोतको विद्यमान अवस्थाको लेखाजोखा र गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्य क्षमता सुदृढ गर्नको लागि यी सात वटै क्षेत्रमा गर्नुपर्ने आवश्यकताको विश्लेषण यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्षेत्र	अवस्था विश्लेषण	आवश्यकता विश्लेषण
कानून, नीति, योजना	<ul style="list-style-type: none"> ❖ गाउँपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन तयार भैरहेको ❖ राहत कोष संचालन कार्यविधि २०७९ असारमा कार्यपालिका बैठकमा पेश गरिने ❖ राहत सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड बन्ने क्रममा रहेको ❖ गाउँपालिकाको आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र बन्ने क्रममा रहेको ❖ गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बन्ने क्रममा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नीति र कार्ययोजना बनाउनुपर्ने ❖ जोखिम सूचूचित क्षेत्रगत विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ❖ बिस्तृत रूपमा गाउँपालिकाको प्रकोप क्षमता तथा संकटासन्नता लेखाजोखा गर्नुपर्ने ❖ गाउँपालिकाको बहुप्रकोप जोखिम विश्लेषण तयार गर्नु पर्ने ❖ गाउँपालिकाले नगरपालिकाको खुला स्थानहरू पहिचान गरी नक्सांकन गरेर राख्नु पर्ने ❖ गाउँपालिकाले भू-उयोग नक्सा निर्माण गरी जमिनको वर्गीकरण गरेर विकास निर्माणको कार्य गर्नु पर्ने
संस्था तथा संरचना	<ul style="list-style-type: none"> ❖ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन गर्नुपर्ने ❖ वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन गर्नुपर्ने ❖ विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको ❖ स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र स्थापना हुने क्रममा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार, विपद् लेखाजोखा कार्यादल गठन गर्नुपर्ने ❖ वडा तहमा विपद् तथा जलवायु सूचना केन्द्र स्थापना गर्नुपर्ने ❖ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण दिनुपर्ने

<p>पूर्वाधार तथा भौतिक श्रोत साधन</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ गाउँ पालिकामा सडक पुगेको ❖ सबै वडामा विद्युत नपुगेको ❖ सबै वडामा र घरधुरीमा खानेपानी नपुगेको ❖ सबै वडा र घरधुरीमा सरसफाई सुविधा नपुगेको ❖ भूकम्प प्रतिरोधी विद्यालय भवन बनाउनु पर्ने ❖ स्वास्थ्य संस्था – १६ वटा 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ आपत्कालीन आश्रयस्थल बनाउन सकिने सामुदायिक भवन तथा खुला ठाउँमा सडक खानेपानी र सरसफाई पूर्वाधार निर्माण गर्नुपर्ने ❖ सबै वडामा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि खुला क्षेत्रको पहिचान र पहिचान गरिएका ठाउँहरूमा आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्नुपर्ने ❖ सबै वडामा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि एक एक वटा हेलिप्याड निर्माण गर्नुपर्ने ❖ स्वास्थ्य संस्था तथा विद्यालयहरूलाई क्रमश विपद् जोखिमबाट सुरक्षित बनाउँदै जानुपर्ने ❖ प्रत्येक वडामा सामान्य खोज उद्धारका सामग्रीहरूको सेट तयारी राख्नुपर्ने
<p>प्राकृतिक श्रोत</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ खेतीयोग्य जमिन: १५९१.७५ हेक्टर ❖ वनक्षेत्र: ३१२६९.७४ हेक्टर ❖ नदीनाला – प्रशस्त रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ पानीका मुहान ताल पोखरी र वन क्षेत्रको संरक्षण गर्नुपर्ने ❖ आपत्कालीन आश्रयस्थल बनाउन सकिने खुला ठाउँको पहिचान गरी सडक खानेपानी र सरसफाई पूर्वाधारहरूको तयारी गर्नुपर्ने
<p>सामाजिक श्रोत</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ आमा समूह - ८६ ❖ युवा संस्था: ११ ❖ बाल क्लब -७ ❖ सामुदायिक भवन -५ ❖ सहकारी -३२ ❖ सामाजिक संघ संस्थाहरू: १५ 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ सामाजिक संस्था तथा श्रोतहरूलाई विपद् न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीमा संलग्न गराउने र परिचालन गर्ने नीति कार्यक्रम बनाउनुपर्ने ❖ सामाजिक संस्थाहरूको संयन्त्र बनाई उनीहरूको श्रोतलाई एकिकृत परिचालन गर्नुपर्ने ❖ सामाजिक संस्थाहरूको विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य क्षमता बढाउनुपर्ने
<p>आर्थिक श्रोत</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ बैंक: १ ❖ सहकारी - ३२ ❖ बचत समूह - २८ ❖ विपद् कोष – १४ लाख मौज्जात ❖ ठूला व्यापार - ३२ वटा 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ नीति तथा प्रक्रिया तय गरी आर्थिक क्षेत्रलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा लगानी गर्ने र श्रोत परिचालन गर्नुपर्ने ❖ सहकारी संस्था तथा बचत समूहले आफ्ना सदस्यहरूका लागि आपत्कालीन सहायता कोषको प्रवन्ध गर्नुपर्ने ❖ बीमा कम्पनीहरूसँग समन्वय गरी विपद् बीमाको शुरूवात तथा प्रवर्धन गर्नुपर्ने

मानवीय श्रोत	<ul style="list-style-type: none"> ❖ प्राथमिक उपचारक -७० भन्दा वढी ❖ स्वास्थ्य जनशक्ति (विभिन्न तहका) - ४२ जना ❖ उद्धार तथा सुरक्षा कर्मी - ३६ जना ❖ भूकम्प प्रतिरोधी घर बनाउन सक्ने मिस्त्री - १०९ जना ❖ अस्थायी आवास निर्माण गर्न सक्ने जनशक्ति -७२० जना ❖ विपद् सम्बन्धी तालिम दिनसक्ने - ३ जना 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ गाउँपालिकामा रहेको जनशक्तिलाई संगठित रूपमा विपद् प्रतिकार्य र पूर्वतयारीमा परिचालनको लागि तयारी गर्नुपर्ने ❖ भूकम्प प्रतिरोधी घर बनाउन सक्ने जनशक्तिलाई संगठित गरी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ❖ वडा तहमा विपद् प्रतिकार्य टोली तयार गरी तालिम दिएर प्रथम सामुदायिक उद्धारक (First Community Responder) तयार गर्नुपर्ने ❖ वडा तहमा स्वास्थ्य संस्थासँग समन्वय गरी प्राथमिक उपचार टोली तयार गर्नुपर्ने ❖ विपद् लेखाजोखा गर्नसक्ने जनशक्ति वडा तहमा तयार गर्ने
--------------	--	---

बन्दोबस्तीका सामग्रीहरूको उपलब्धताको लेखाजोखा विषयक्षेत्रका आधारमा गरिएको छ । यस गाउँपालिकामा विपद्जन्य घटनाहरूमा सम्बन्धित विषयक्षेत्र अन्तर्गत उपलब्ध श्रोत साधन तथा सामग्रीहरूको विद्यमान अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ र विद्यमान स्रोत साधनका अतिरिक्त विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूलाई आवश्यक पर्ने थप स्रोत, साधन र उपकरणको विवरण तथा सोको अनुमानित लागत देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ:

समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र			
स्रोत, साधन/उपकरण	हाल मौज्जात संख्या वा परिमाण	थप आवश्यक संख्या	आवश्यक रकम
स्टील कटर (हेभी ड्युटी)			
घन काठको बिंड भएको			
गैंती काठको बिंड भएको			
स्टीलको आरा			
वायर कटर			
डाइनामिक डोरी			
क्लाइम्बिङ डोरी			
आलुमिनियमको भर्यांग (२०-२४ फिट)			

५ टन क्षमताको हाइड्रोलिक ज्याक			
पन्जा (छालाको)			
सेफ्टि हेल्मेट			
सावेल			
स्ट्रेचर फोल्डिंग			
५ केजीको गल			
मेगा ह्याण्ड माइक			
हेड लाइट			
हाते टर्च लाईट			
त्रिपाल			
म्याट्रेस			
ब्लान्केट			
सिद्धी			
भिजिबिलिटी भेस्ट			
टेन्ट			
फायर रेक			
पावर चेन-स			
प्राथमिक उपचार किट			
लाईफ ज्याकेट			
फायर सुट			
पुल्ली			

बुट			
फायर एक्स हो			
फायर स्वाटर			
फायर रेक हो			
पानीको बोतल			
बाँदर धपाउने बन्दुक			
रेन कोट			
उद्धार सामग्री सेट १० वडामा	-	१० सेट	५००००
आवश्यक रकम			५०,०००
खाद्य तथा कृषि क्षेत्र			
स्रोत, साधन/उपकरण	हाल मौज्दात संख्या वा परिमाण	थप आवश्यक	आवश्यक रकम
किटनाशक विषादी			५००००
चामल, नुन, तेल प्याकेट लगाएतका खाद्य सामग्री	न्युनतम १०० घरधुरी लाइ आवश्यक पर्ने खाद्य सामग्री को करार सम्झौता गरिनेछ		
आवश्यक रकम	५००००		
स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र			
स्रोत, साधन/उपकरण	हाल मौज्दात संख्या वा परिमाण	थप आवश्यक	आवश्यक रकम
स्यानीटरी प्याड		५०० प्याकेट	१०,०००
ह्याण्डवास तथा साबुन		५०० सेट	१०,०००
पिपिई सेट/गाउन		२०/४०	४००००/३२०००
सर्जिकल ग्लोब		७००	३५,०००
स्यानीटाईजर		७० लिटर	१०,०००

क्लोरीन पाउडर		७ केजी	२०,०००
मेडिसिन		७ सेट	३५,०००
आर.एल. बोटल			
प्राथमिक उपचार बाकस/किट		५०	२५००००
आवश्यक रकम			४,४२,०००
खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र			
स्रोत, साधन/उपकरण	हाल मौजूदा संख्या वा परिमाण	थप आवश्यक	आवश्यक रकम
खानेपानी सरसफाई मर्मत टूल बकस	-	७ सेट	९१,०००
पाइप, फिटिंग	-	७ सेट	१,४०,०००
अस्थायी चर्पी सेट	-	४२	२,००,०००
पियुष	-	१००	२,०००
एक्वा ट्याब	-	२००	२,०००
पि.ए.भाइल	-	२००	५,०००
पानी जाँचे किट	-	१ सेट	१७,०००
आवश्यक रकम			४,५७,०००
आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री			
स्रोत, साधन/उपकरण	हाल मौजूदा संख्या वा परिमाण	थप आवश्यक	आवश्यक रकम
ईन्धनबाट चल्ने आरा/ह्याक्सा (Hacksaw)		६	२,००,०००
एयर लिफ्ट ब्याग		२	२,००,०००
त्रिपाल/टेन्ट		५०	२,००,०००
भाँडाकुँडा सेट		५०	५,००,०००

आवश्यक रकम	११,००,०००
कुल आवश्यक रकम	२०,९९,०००

नोट: यस्ता सामग्रीहरूको विषयक्षेत्रबाट प्राप्त विवरण अनुसार अभिलेख अद्यावधिक गर्ने कार्य विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिले तथा स्थानिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रले नियमित रुपमा गर्नेछ।

सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिमा रहेका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरू

क्र.स.	सामग्रीको विवरण	हाल रहेको संख्या	सामान रहेको स्थान) चौकुने गाउँपालिका(
१	हेड टर्च	प्रतिसमुदाय १ वटा	वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुरे, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेधारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
२	ह्याण्ड मार्क मध्यम साईज	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुरे, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेधारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
३	नाईलन डोरी (९मि.मि)	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुरे, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेधारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
४	पिभिसी तारपोलिन (१२×१८)	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुरे, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेधारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
५	हेल्मेट प्लाष्टीक (Industrial grade plastic)	प्रतिसमुदाय ५ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुरे, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा

क्र.स.	सामग्रीको विवरण	हाल रहेको संख्या	सामान रहेको स्थान) चौकुने गाउँपालिका(
			चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
६	स्टेचर (फोल्डीङ) लोकल मेड मेटल	प्रतिसमुदाय २ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
७	सिन्टी (प्लाष्टिक)	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
८	वेल्चा	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
९	वाल्टी (२० लि)	प्रतिसमुदाय २ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	फरुवा (tempered steel, with handle)	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	गल-सावेल(with PVC handle) ३०	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार

क्र.स.	सामग्रीको विवरण	हाल रहेको संख्या	सामान रहेको स्थान) चौकुने गाउँपालिका(
	केजी		चौकुने गाउँपालिका वडा न-१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	प्राथमिक उपचार वाकस (standard first aid kit)	प्रतिसमुदाय २ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	लाइफ ज्याकेट नेपाल मेड	प्रतिसमुदाय ६ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	रेन कोट	प्रतिसमुदाय ५ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	ह्याण्ड ग्लोव्स	प्रतिसमुदाय १ सेट	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	ह्यामर २ केजी	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर

क्र.स.	सामग्रीको विवरण	हाल रहेको संख्या	सामान रहेको स्थान) चौकुने गाउँपालिका(
	साइरन	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	कृतिम गन	प्रतिसमुदाय १ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	घण्टी दुइ केजी	प्रतिसमुदाय ६ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	प्लाष्टिक म्याटेस (चटाइ)	प्रतिसमुदाय ५ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ, भालुखोला बीरगौडा र पालबजार चौकुने गाउँपालिका वडा न -१० अमलाटाकुर, कुमाला, केउडी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ८ कोलगाड, भट्टेसेरा चौकुने गाउँपालिका वडा नं ७ सान्नेघारी चौकुने गाउँपालिका वडा नं ४ झाला र भुडेभावर
	फायर बलाङ्गकेट	प्रतिसमुदाय ३ वटा	चौकुने गाउँपालिका वडा न -९ राजीगाउ

४.२ विपद् प्रतिकार्यकालागि दक्ष जनशक्ति

यस गाउँपालिकामा विपद्जन्य घटनामा सबै विषयक्षेत्रका सदस्यहरू र स्थानीय समुदायहरू प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुनेछन् ।

जनशक्तिको प्रकार	जनशक्तिको प्रकार	कैफियत
खोज तथा उद्धार	३६ जना	
CADRE तालिम प्राप्त जनशक्ति	३६ जना	
प्राथमिक उपचार	७०	
शव व्यवस्थापन सम्बन्धी विशिष्ट ज्ञान भएका व्यक्तिहरू	०	

विपद् प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध जनशक्तिको अद्यावधिक विवरण **अनुसूची-११** मा संलग्न गरिएको छ । जनशक्ति सम्बन्धी विवरण हेरफेर भईरहन सक्ने हुँदा सबै विषयक्षेत्रले विपद् प्रतिकार्यका लागि विद्यमान जनशक्तिको तथ्याङ्क नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी एकीकृत अभिलेख राख्ने प्रयोजनका लागि विपद् व्यवस्थापन शाखामा पठाउनु पर्नेछ ।

४.२.१ गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल

विपद्का घटनाहरूमा प्रतिकार्यका लागि गैह्र खाद्य सामग्रीहरूको गोदाम घर छैन मनसून पूर्व स्थानीय ब्यापारी तथा गुट्टु र बाब्रियाचौरमा रहेका ठुला ब्यापारी संग आपत्कालमा उपलब्ध हुनेगरी करार सम्झौता गरिने छ ।

४.२.२ मानवीय सहायता स्थल

यस गाउँपालिकामा हेलिप्याड तथा मानविय सहायता स्थल नभएकाले विधालयमा रहेको खुला स्थानलाई मानवीय सहायता स्थलको रूपमा यस गाउँपालिकाको लागि विपद् प्रतिकार्यको निमित्त उपयोग गरिनेछ ।

परिच्छेद : ५ विविध

५.१ स्रोत तथा साधनको व्यवस्थापन

विपद् व्यवस्थापनका लागि यस गाउँपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । यस विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागि उक्त कोषमा उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विषयक्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकासी गरिनेछ । कोषमा पर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत वार्षिक बजेटबाट यस्तो रकम उपलब्ध गराइनेछ । स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य वडा कार्यालय मार्फत् हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित वडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराइनेछ ।

गाउँपालिकाको आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियाकलापको लागि प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत् सङ्घीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ । साथै थप आवश्यक सहयोगका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था, स्थानीय सामाजिक सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरिनेछ ।

५.२ अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि छिमेकी बराहताल गाउँपालिका, पञ्चपुरी नगरपालिका नेपाल रेड क्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा वीरेन्द्रनगर, जिल्ला प्रशासन कार्यालय मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था, स्थानीय सामाजिक सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ । यस्तो सहयोग विशेषगरी बाढी, पहिरो र आगलागीको समयमा प्रतिकार्यका लागि एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता सामग्रीको उपयोगमा केन्द्रीत हुनेछ । अन्य किसिमका थप सहयोग आदानप्रदान गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानीय तहहरूसँग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्नेछ ।

नेपाल सरकार, कर्णाली प्रदेश तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला स्थित कार्यालयहरूबाट समेत विपद् प्रतिकार्यको लागि स्रोत, साधन प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्थित अन्य गैह्र सरकारी निकाय तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी थप स्रोत परिचालन गरिनेछ । जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।

५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू

यस योजनामा गाउँपालिकामा विपद्बाट प्रभावित हुने परिवार, मृत्यु हुने तथा घाईतेको सङ्ख्या एवम् आर्थिक क्षतिको न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य लिईएको छ । यस योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन र समीक्षाको लागि देहाय बमोजिमको लक्ष्य सूचकहरू निर्धारण गरिएको छ:

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
१.	सामान्य पूर्वतयारीको लागि		
	पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र संचालन भएको		

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
२	खोज उद्धार तथा राहत सामग्रीको भण्डारण मौज्जात रहेको		
३	वडामा सामुदायिक प्रथम उद्धारकर्ताहरू तयार भएको		
४	वडामा सामुदायिक विपद् तथा जलवायु सूचना केन्द्र स्थापना भएको		
५	विपद् सम्बन्धी विवरण गाउँपालिकाको वेबसाइटमा अपडेट गर्ने वेब पोर्टल संचालन भएको		
६	प्रत्येक वडामा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि हेलिप्याड निर्माण भएको		
७	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वार्षिक रूपमा अद्यावधिक भएको		
२. समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामग्रीको विवरण		
२	समन्वय बैठकको निर्णय पुस्तिका		
३	वडा तहको खोज उद्धार कार्यदलहरूको विवरण		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	खोज उद्धार कार्यको विवरण		
२	खोज उद्धार टोलीको परिचालन		
३	आकस्मिक बैठकको निर्णय पुस्तिका		
३. स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	प्रत्येक वडामा तालिम प्राप्त प्राथमिक उपचारकर्ताको विवरण		
२	स्वास्थ्य संस्थामा राखिएको औषधिको बफर स्टकको अद्यावधिक विवरण		
३	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपत्कालीन योजना		

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
४	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपत्कालीन योजना		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	प्राथमिक उपचार सेवा प्राप्त गरेको जनसंख्या		
२	पोषणयुक्त खानेकुरा उपलब्ध भएको जनसंख्या		
३	स्वास्थ्य क्षेत्रको पुनर्स्थापन तथा पुर्निर्माण योजना		
४. अस्थायी आश्रय स्थल, खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री र राहत व्यवस्थापन			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	कम्तिमा १०० घर परिवारलाई पुग्ने न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको आवश्यक गैर खाद्य सामग्रीहरूको भण्डारण गरिएको		
२	आपत्कालीन समयमा खाद्यान्न आपूर्तिको लागि सम्झौता भएको		
३	प्रत्येक वडामा अस्थायी आश्रयस्थलको लागि ठाउँको पहिचान भएको		
४	अस्थायी आश्रयस्थलको लागि भवन निर्माण भएको वा आश्रयस्थल निर्माणका समग्रीहरूको बन्दोबस्त भएको		
५	आपत्कालीन प्रयोजनका लागि यातायात संचार तथा बन्दोबस्तीका सामग्रीहरूको व्यवस्था भएको		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	विपदबाट विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आश्रयस्थल उपलब्ध गराएको विवरण		
२	प्रभावित परिवारलाई खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री उपलब्ध गराएको विवरण		
३	प्रभावित परिवारलाई राहत सामग्री उपलब्ध गराएको विवरण		
४	नगद सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण		
६. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
१	आपत्कालीन सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धी सामग्रीहरूको भण्डारण गरिएको		
२	पहिचान गरिएका आपत्कालीन आश्रयस्थलमा खानेपानी आपूर्तिको श्रोत र माध्यम तयार गरिएको		
३	सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सूचना तथा सञ्चार सामग्रीहरू तयार भई प्रसारण गरिएको		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	मापदण्ड अनुसार खानेपानी उपलब्ध भएको परिवार		
२	प्रभावित समुदाय तथा आश्रयस्थलमा मापदण्ड अनुसारको सरसफाईको प्रवन्ध		
६. संरक्षण तथा शिक्षा विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	शिक्षा क्षेत्रको सिकाई निरन्तरता योजना तयार भएको		
२	विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थापन समिति र प्रअलाई अभिमुखीकरण गरिएको		
३	सबै विद्यालयमा विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र कार्यदल गठन भएको		
४	विद्यालय र गाउँपालिकामा नियमित कृतिम घटना तथा सिमुलेसन अभ्यास भएको		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	अस्थायी सिकाइ केन्द्रहरूको विवरण		
२	वैकल्पिक सिकाइ संचालन भएको विवरण		
३	शिक्षा क्षेत्रको पुनर्निर्माण योजना		
७. विपद् लेखाजोखा तथा सूचना व्यवस्थापन			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	गाउँपालिकामा विपद् लेखाजोखा टोली तयार भएको		
२	क्षेत्रगत लेखाजोखा फारम तयार भएको		

क्रसं	सूचकहरू	भए	नभएको
३	विपद् लेखाजोखा टोलीलाई विपद् लेखाजोखा सम्बन्धी तालिम दिइएको		
४	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रको विपद् सूचना संकलन व्यवस्थापन र प्रसारण प्रक्रिया तय भएको		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	द्रुत लेखाजोखा प्रतिवेदन (कुनै विपद् विशेष)		
२	क्षेत्रगत विस्तृत लेखाजोखा प्रतिवेदन (कुनै विपद् विशेष)		
३	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा विपद् सम्बन्धी विवरण अद्यावधिक भएको		
८. पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माण			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	पहिचान गरिएका आश्रयस्थलमा सडक खानेपानी सरसफाई पूर्वाधार तयार भएको		
२	प्रत्येक वडामा आपत्कालीन प्रयोजनको लागि हेलिप्याड निर्माण भएको		
३	पूर्वाधारहरू विपद् जोखिमबाट सुरक्षित बनाइएको		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	विपद्बाट क्षति भएका पूर्वाधारको मर्मत भएको		
२	जीविकोपार्जन सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण		
३	क्षेत्रगत पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माण योजना		
४	पुनर्निर्माण कार्यको प्रगति विवरण		

५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र परिमार्जन

यस योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ। उक्त समितिले माथि उल्लिखित सूचकहरूको आधारमा नियमित रूपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ। यस्तो प्रतिवेदनमा औंल्याईएका सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिमार्जन गर्दा समावेश गरिनेछ। योजनाको कार्यान्वयनको अवस्था, प्रभावकारिता र सिकाई संश्लेषण

कार्यसूचीको प्रारूप अनुसूची-१२ मा संलग्न गरिएको छ। यस योजनाको पूनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछः

विवरण	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
योजना कार्यान्वयनको समिक्षा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आवधिक रुपमा समिक्षा बैठक गर्ने	कार्तिक महिना
			माघमहिना
			बैशाख महिना
			श्रावण महिना (आगामी आ.व. को)
योजनाको पुनरावलोकन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विषयक्षेत्र अनुसारका क्रियाकलापहरूको पुनरावलोकन गरी योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक मसान्त

५.४ क्षमता विकास रणनीति र योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछः

क्र.सं.	क्षमता विकास क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	समयतालिका
१	विषयक्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखिकरण, तालिम र अभ्यासको व्यवस्था गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
२	वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण, तालिम प्रदान गर्ने।	विपद् व्यवस्थापन शाखा	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
३	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आगामी आ. व. योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनु भन्दा अगावै
४	विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि
५	बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका	स्थानीय विपद्	मनसुन अगावै तथा विपद्को

क्र.सं.	क्षमता विकास क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	समयतालिका
	लागि विषयक्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने ।	व्यवस्थापन समिति	घटना हुनु अघि

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. जिल्ला विपद्पूर्वतयारी तथा प्रति कार्ययोजना, सुर्खेत, २०७८
२. विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (सङ्घीय ऐन), नियमावली, २०७५
३. चौकुने गाउँपालिकाको विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७९
४. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
५. चौकुने गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ (मस्यौदा)
६. चौकुने गाउँपालिकाको बस्तुगत विवरण, २०७४

अनुसूची

अनुसूची-१

प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची

गाउँपालिका: चौकुने, जिल्ला सुर्खेत, प्रदेश कर्णाली

स्थान: गुट्ट

मिति २०७९/०१/२६

छलफलका विषयहरू:

१. गत वर्षका विपद्का घटनाहरू र व्यवस्थापन सम्बन्धी समीक्षा,
२. यस वर्षको पूर्वानुमान (वर्षा, बाढी र पहिरो सम्बन्धि पूर्वानुमानहरू जल तथा मौसम विज्ञान बिभागबाट उपलब्ध हुन्छ, अन्य प्रकोपहरूको सम्बन्धित निकायबाट उपलब्ध हुन्छ),
३. सडकटासनता र जोखिमको बस्तुस्थिति (भौगोलिक कार्यक्षेत्र: चौकुने गाउँपालिका),
४. विषयक्षेत्रहरू (गाउँपालिकामा रहने क्लष्टरहरू) र तिनको योजना,
५. योजना तर्जुमा वा अद्यावधिक गर्ने प्रक्रिया,
६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि (आवश्यक भएमा) अनुभव प्राप्त विज्ञ सम्मिलित) कार्यटोलीको गठन गर्ने र कार्यशर्तहरू छलफल गरी स्वीकृत गर्ने,
७. पूर्वतयारी योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग र समन्वय (अन्य गाउँ/नगरपालिका, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्ला स्थित निकायहरू)।

अनुसूची-२

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यादेश

१. उपलब्ध तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन तथा अभिलेखहरूको अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने,
२. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा योजनाहरू, कम्तिमा विगत ५ वर्षको विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्शा, सडकटासनता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीको पुनरावलोकन र समीक्षा गर्ने,
३. सम्बन्धित तहका आवधिक विकास योजनाहरू, विषयक्षेत्रगत योजनाहरू, प्रतिवेदनहरू,
४. आधारभूत अध्ययन लगायतका कार्य गर्ने,
५. विपद् व्यवस्थापनको विगतको अभ्यास अनुभव तथा सिकाई सम्बन्धी अध्ययन तथा समीक्षा गर्ने,
६. विगतको विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तथा विषयक्षेत्रगत आकस्मिक योजनाहरूको अध्ययन र समीक्षा गर्ने,
७. स्थानीय मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली, महामारी निगरानी प्रणाली, सडक सुरक्षा कार्ययोजना अध्ययन र प्रवृत्ति विश्लेषण गर्ने,
८. स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयारी गर्ने,
९. कार्यशाला गोष्ठीको सञ्चालन विधि, समय, स्थान, कार्यसूचीको छनौट तथा स्रोत साधन जस्ता विषयमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने,
१०. सबै विषयक्षेत्रका योजनाहरू एकत्रित गरी मस्यौदा तयार गर्ने,
११. अनुसूचीमा उल्लिखित नमूना बमोजिम स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयार गर्ने।

अनुसूची-३
सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका

क्र.सं.	निकाय	विषयक्षेत्र	कार्यरत प्रदेश/जिल्ला/गाउँ/ नगरपालिका	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)	कैफियत
१						

अनुसूची-४

विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची

गाउँपालिका: चौकुने, जिल्ला सुर्खेत, प्रदेश कर्णाली, विषयक्षेत्र सबै

स्थान: गुट्टु

मिति/समय: २०७९/०३/०७

छलफलका विषयहरू:

१. विषयक्षेत्रको परिचय,
२. बिषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सदस्य संस्थाको नामावली,
३. प्रमुख विपद् र प्रभावित क्षेत्रको छनौट,
४. पहिचान भएको विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा सम्बन्धित विषयक्षेत्रको भूमिका,
५. विपद्को घटना हुनु अगाडि गरिने पूर्वतयारी र विपद् पश्चात् गरिने प्रतिकार्यको समयसीमा निर्धारण,
६. विद्यमान कमीकमजोरीहरूको पहिचान,
७. प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूको पहिचान,
८. प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रको कार्ययोजना तर्जुमा,
९. विपद्को घटना अगावै गरिने पूर्वतयारी तथा विपद्को समयमा गरिने आपत्कालीन कार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार निकायको पहिचान,
१०. बिषयगत क्षेत्रको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना तर्जुमा,
११. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापका लागि लागत अनुमान
१२. अन्य

नोट:

प्रत्येक विषयक्षेत्रका अन्य बैठक र तिनका कार्यसूची पहिलो बैठकका निर्णयहरू, तिनको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आन्तरिक सवालहरूमा निर्भर हुन्छ।

अनुसूची-५ विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त (नमूना)

कुनै विषयक्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकार प्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयक्षेत्र सदस्य संस्था भनिन्छ । विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको काम कर्तव्य देहाय अनुसार हुनेछन्:-

१. विषयगत सदस्य संस्था (सरकारी निकाय, राष्ट्र संघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैसस, निजी क्षेत्र आदि) का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्था तोकिएको आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने,
२. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्ला स्थित निकाय, स्थानीय तह, नागरीक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
३. आफ्नो विषयक्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने (यस अन्तर्गत विपद्को प्रकृति तथा योजना मान्यता, प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी, आपत्कालीन कार्य संवोधन गर्न प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमीकमजोरी पहिचान, विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन्),
४. आपत्कालीन अवस्थाका लागि पर्याप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभूति गराउने,
५. विषयक्षेत्रका सहभागीहरू सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका वारेमा जानकारी राख्दछन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
६. विषयक्षेत्रको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवदेन र प्रभावकारी सूचना पत्राहको प्रत्याभूति दिन र प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
७. सूचना सङ्कलन तथा प्रचारप्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने,
८. विषयक्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्य सञ्चालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने साथै, विषयक्षेत्रका सहभागीहरूलाई स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने,
९. मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने,
१०. पूर्वनिर्धारित प्राथमिकता प्राप्त विषयगत संस्थाहरूलाई अन्तिम सेवा प्रदायकरूपमा जिम्मेवार बनाउने,
११. कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयक्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने ।

अनुसूची-६ अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलाप तय गर्नका लागि सबै निकायहरूबीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी सहजकर्ताको रूपमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्नु हो। यसको अन्य भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछः-

१. सबै निकायहरूको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने,
२. विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी बैठकहरू सञ्चालन गर्ने,
३. विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने र प्राविधिक तथा वित्तीय सहयोग प्रदान गर्ने,
४. प्रभावकारी प्रतिकार्य र पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका वारेमा समन्वय गर्ने,
५. विगतका अनुभवको आधारमा सफलता, सिकाई, चुनौति तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने,
६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै विषयक्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,
७. कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूलाई जानकारी गराउने तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विषयक्षेत्रको योजना मस्यौदा पेश गर्ने,

अनुसूची-७ कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची

कार्यशाला गोष्ठीका विषयबस्तु देहाय अनुसार रहेका छन्ः

१. सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड,
२. निकायगत श्रोत, साधन तथा क्षमताहरू,
३. सम्भावित प्रकोप तथा सोको प्रभाव क्षेत्र,
४. विषयक्षेत्र केन्द्रित योजना र समूहगत छलफल,
५. तीनै चरणका योजनावद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण,
६. योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका,
७. आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने रणनीति,
८. अन्तर सम्बन्धित सवालहरूको सम्बोधन,
९. सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू र सरोकारवालाहरू,
१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना,

माथि उल्लिखित छलफलका विषयको संक्षिप्त चिनारी देहाय अनुसार छः-

१. सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड

विषयक्षेत्रका सम्बन्धित सदस्यले सम्भावित प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिमको अवस्थाको बारेमा गरिएको पुनरावलोकन र जोखिम विश्लेषण गोष्ठीको मुख्य सत्रमा प्रस्तुत गर्नेछन्। सहभागीहरूले यसमा छलफल गरी आवश्यकता भए परिमार्जन गर्न सुझाव दिन सक्छन्। यस्तो सुझाव गोष्ठी समाप्त भएपछि पनि लिन सकिनेछ। गाउँ/नगरपालिकाको प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषणको निचोडमा छलफल गरीन्छ।

२. निकायगत उपलब्ध स्रोत साधन तथा क्षमताहरू

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका बारेमा विश्लेषण गर्दा विषयक्षेत्रका अगुवा र अन्य सम्बन्धित निकायसँग छलफल गरी निक्कै गर्नु पर्दछ । यसको संश्लेषण कार्यशालामा प्रस्तुत गरिनेछ । हरेक निकायले पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्नका लागि आफूसँग भएका स्रोत र साधनको सूची तयार गर्नुपर्दछ ।

३. सम्भावित प्रकोप र सोको प्रभाव क्षेत्र

आधारभूत अध्ययनमा सम्बन्धित तहका प्रकोपहरूको पहिचान, सङ्कटासन्न क्षेत्र तथा पर्नसक्ने प्रभावको मूल्याङ्कन र लेखाजोखा गर्नुपर्दछ । यसको प्रतिवेदन कार्यशालामा प्रस्तुत गर्नुपर्दछ । जोखिम विश्लेषण गर्दा दुईवटा आयाममा ध्यान दिनुपर्दछ:

क) प्रकोपको घटना घट्न सक्ने सम्भावना,

ख) सो प्रकोपबाट जनताको जीउधन, पूर्वाधार तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पर्नसक्ने असर र प्रभाव सामान्यतया विपद् जोखिम विश्लेषणका आधारमा प्रकोपहरू छनौट गरी योजना तयार गरिन्छ । प्रकोपको छनौट गर्दा प्रकृति, सम्भावित मात्रा र सम्भावित आपत्कालीन अवस्थालाई आधार मान्न सकिन्छ । कहिलेकाँही मात्र हुने भएता पनि भूकम्प जस्ता प्रकोपले ठूलो जनधनको क्षति पुग्न सक्दछ ।

४. विषयक्षेत्र केन्द्रीत योजना र समूहगत छलफल

सहभागीहरूलाई आफ्नो संस्थाको कामसँग सम्बन्धित विषयक्षेत्र छनौट गर्न लगाउनु पर्दछ । यदि एउटै संस्था एकभन्दा वढी विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित भएमा संस्थाका तर्फबाट अन्य सदस्य समेत सहभागी गराउन वा सबैभन्दा वढी योगदान गर्न सकिने विषयक्षेत्र छनौट गरी समूह निर्माण गर्न सकिन्छ ।

५. तिनै चरणका योजनावद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण

पूर्वतयारीका कार्यहरूमा सामान्य पूर्वतयारी र पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी र आपत्कालीन अवस्थाका कार्यहरू हुन सक्नेछन् । उदाहरणका लागि केही पूर्वतयारी कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन्:

क) सम्बन्धित तहका प्रत्येक विषयक्षेत्रमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र सुनिश्चित गर्ने,

ख) विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको लागि स्वयंसेवकहरू र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

ग) स्थानीय समुदायलाई पूर्वानुमानका साथै पूर्वसूचना प्रणाली, सुरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने,

घ) प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारूप तयार गर्ने,

ङ) तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि आवश्यक फारम तयार गर्ने,

च) पूर्वानुमान सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरूका लागि सञ्चारको माध्यमहरूको विस्तृत अभिलेख राख्ने,

छ) पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूका लागि आवश्यक मानवीय, भौतिक तथा वित्तीय स्रोतहरू पहिचान गर्ने,

ज) जनसंख्या, सङ्कटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सुरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोबासको अवस्था, खुल्ला ठाउँहरू, यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने,

झ) सुरक्षित मार्गहरू, खोज तथा उद्धार मार्गहरू, सङ्कटासन्न समुदायमा हेलिप्याड, अवतरण र ड्रप जोन पहिचान गर्ने,

ञ) सम्बन्धित तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने र उनीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने,

ट) अस्थायी आपत्कालीन आश्रय स्थल, खाद्य तथा गैर-खाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, श्रोत सामाग्रीको आंकलन र नपुग सामाग्रीको जोहो गर्ने,

ठ) आपत्कालीन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य वस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने,

- ड) स्वास्थ्य सूरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने,
- ढ) विद्यालयहरूको जोखिमको आधारमा वर्गिकरण गर्दै सूरक्षा योजना तयार गर्ने, आकस्मिक योजना बनाउने,
- ण) जीविकोपार्जनका उपायहरू (गाईपालन, बाख्रापालन, सुँगुर र कखुरा फर्महरू, माछा पोखरी, तरकारी खेती लगायत अन्य पेशा तथा व्यवसाय) र सूरक्षाका अन्य उपायहरू बारे योजना बनाउने,
- त) बाढी निकास र नहरहरू सफा रहेका सुनिश्चित गर्ने, संवेदनशील संरचनाको मजबुतीपना लेखाजोखा गर्ने,
- थ) सूरक्षा निकाय र स्वयम् स्वकलाई खोज तथा उद्धार तालिम प्रदान गर्ने,
- द) पूर्वतयारी वारेमा राजनैतिक दल र नागरीक समाजका लागि संयुक्त अभिमुखीकरण गर्ने,
- ध) कार्यसञ्चालन विधि सहितको आपत्कालीन प्रतिकार्य कोषको विकास गर्ने

केही प्रतिकार्यका कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन्

- क) विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक गर्ने,
- ख) खोज तथा उद्धार टोली र द्रुत प्रतिकार्य टोलीको परिचालन गर्ने,
- ग) घाइते तथा विरामीलाई घुम्ती क्लिनिकहरू मार्फत प्राथमिक उपचार गर्ने,
- घ) मानिसहरू र घरपालुवा जनावरहरू स्थानान्तरण गर्ने,
- ङ) सूचना सङ्कलन गर्न, व्याख्या गर्न र पुष्टि गर्न आपत्कालीन सूचना प्रणाली (तथ्याङ्क-सूचना इकाई) स्थापना र सञ्चालन गर्ने,
- च) आपत्कालीन प्रतिकार्यका लागि स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई सक्रिय बनाउने,
- छ) आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा राहत सामग्रीको व्यवस्था गर्ने,
- ज) बाढीको खतरा क्षेत्रमा नदीको सतह सतर्कता तहभन्दा तल नझरेसम्म प्रतिघण्टाको अद्यावधिक सूचना प्रवाह जारी राख्ने,
- झ) सम्बद्ध आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाहरूलाई सक्रिय बनाउने,
- ञ) विषयगतक्षेत्र (Cluster) र कार्यदल समूहले आफ्ना सम्बन्धित आपत्कालीन योजनाहरू सक्रिय बनाउन नेतृत्व गर्ने ।

नोटः

१. पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरू सम्बन्धी थप जानकारी राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७५ बाट पनि लिन सकिनेछ ।
२. प्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी जानकारी राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र वा सम्बन्धित जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र मार्फत लिन सकिनेछ ।

६. योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका

बिभिन्न निकायहरूको जिम्मेवारी ऐन, नियम, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा तथा सम्बन्धित निकायको कार्यक्षेत्र, कार्यशर्तहरूमा उल्लेख भए अनुसार हुन्छन्। कार्यशालामा सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयक्षेत्रका सदस्यहरू, मानवीय कार्यमा संलग्न संस्थाहरूको भूमिकाको वारेमा छलफल गर्नुपर्छ। यस्ता कार्यक्षेत्र तथा कार्यशर्तहरूलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यकता अनुसार थप स्पष्ट गर्न सक्नेछ।

७. आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने रणनीति

योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री, उपकरण, जनशक्ति, आर्थिक श्रोत र योजना कार्यान्वयनमा संलग्न संस्थाहरूको क्षमता विश्लेषण गरी नपुग क्षमता परिपूर्ति गर्न आवश्यक रणनीति बनाउनु पर्छ। विश्लेषणमा विपद् घटना पश्चात् प्रभावितहरूको मानवीय आवश्यकताको पूर्वानुमान (जस्तै आश्रय स्थलमा आवश्यक

पर्ने खाद्यान्न, स्वास्थ्य तथा सरसफाई सामग्री आदि), जनसङ्ख्याको विशेषता (जस्तै: लिङ्ग, उमेर, आर्थिक तथा सामाजिक स्तर आदि), प्रभावित समुदाय एवम् सम्बन्धित तहको प्रतिकार्य क्षमताका साथै सम्भावित भौतिक तथा वातावरणीय अवस्था (पहुँच मार्ग, बजार, सेवा प्रवाह आदिका अवस्था) लाई पनि समावेश गर्नुपर्दछ ।

८. अन्तर सम्बन्धित विषय, सवालहरूको सम्बोधन

विपद्बाट महिला/पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा बिभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिहरूमा फरक-फरक प्रभाव पर्दछ । विपद् हुनु अगावैको अवस्थामा समेत समाजका केही समूह तथा व्यक्तिहरू आर्थिक तथा सामाजिक हिसावले सीमान्तकृत भएका हुन्छन् । यसैले सङ्कटासन्नता लेखाजोखा, क्षमता विकास र स्रोत परिचालन गर्दा महिला, पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा बिभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिको आवश्यकता र क्षमतालाई मध्यनजर राख्नुपर्दछ । यी मुद्दालाई विशेष ध्यान पुर्याई उनीहरूको फरक आवश्यकता, योगदान र क्षमतालाई सम्बोधन गर्नुपर्दछ । विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमनका हरेक चरणमा सबैले महिला/पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति सहित सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा पिछडिएका समुदायको पहुँच, प्रतिनीधित्व र सक्रिय सहभागीताको सुनिश्चितता गर्नु पर्दछ ।

९. सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू र सरोकारवालाहरू

योजना कार्यान्वयनका लागि परस्पर सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी योजनामा समावेश गरिन्छ । अन्य तह र निकायसँगको समन्वय र सहयोगको संयन्त्र तथा सहकार्यका क्षेत्रहरू निर्धारण गरिनु पर्दछ । अन्य तह र निकायबाट आवश्यक पर्ने सहयोग स्पष्ट गरी समयमै जानकारी गराएमा उनीहरूले आफ्ना योजनामा राख्न सक्छन् ।

१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन योजना तयार गर्नु पर्दछ ।

प्रकोप अनुसार पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सामान्यतया दुई पटक गर्नु उपयुक्त हुन्छ (जस्तै: बाढी, पहिरो जस्ता प्रकोपका लागि मनसुन पूर्व र पश्चात, शीतलहर पूर्व र पश्चात, अन्य प्रकोपको हकमा विपद् पश्चात्) । योजना कार्यान्वयनको अवस्था र प्रभावकारिताको अनुगमन आवश्यकता अनुसार त्रैमासिक, चौमासिक, अर्धवार्षिक गर्न सकिन्छ । योजनाको कार्यान्वयनको वार्षिक मूल्याङ्कन र समसामयिक परिमार्जन गर्न सकिन्छ । प्रत्येक विषयक्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्याङ्कनको लागि आ-आफ्नो योजना बनाउनु पर्दछ ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी तथा सिकाईहरू मूल्याङ्कन गर्ने कार्य गाउँ/नगरपालिकाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नु पर्नेछ । यस समितिले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वयमा कार्य गर्नेछ ।

अनुसूची-८

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.सं.	नामथर	पद	आवद्ध निकाय/कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	खड्क वि क विबश	संयोजक	चौकुने गाँउपालिका	९८५८०५४२८५
२	नर बहादुर बन्तोला	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८४८१२२२८३
३	परशुराम उपाध्याय	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८५८०४७३३३
४	गणेश कुमार राना मगर	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८४८८७३८५३
५	धनिराम धमला	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८४८६३९०६०
६	कमल बहादुर जि सी	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८४८२०४६१६
७	टोप बहादुर बुढा क्षेत्री	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८६७००९१६१
८	कविराम खनाल	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८४८१६२२३२
९	टेकेन्द्र बहादुर बुढा	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८५८०५९००६
१०	जगदिश पाण्डे	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८४९१०९३७६
११	पूर्ण बहादुर राना	सदस्य	प्रहरी चौकी गुटु	९८६३१६१५५८
१२	अच्युत कुँवर	सदस्य	शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल सुरक्षा बेस गुटु	९८४७०८५१६४
१३	दुर्लभ भण्डारी	सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	९८६८७४४३९९
१४	अनिल गिरी	सदस्य	उद्योग बाणिज्य संघ	
१५	जगत शाही	सदस्य	गैर सहकारी संस्था महासंघ	
१६	जगतदल जनाला वि क	सदस्य	नेपाल पत्रकार महासंघ	९८४८८१५००८
१७	पदम राज शर्मा	सदस्य सचिब	चौकुने गाँउपालिका विपद् शाखा प्रमुख	९८४८३७६२१२ ९७४९८७७४३१

अनुसूची-९
विषयक्षेत्रका पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.सं.	विषयक्षेत्र	नामथर	पद	आवद्ध	सम्पर्क नम्बर
१	समग्र व्यवस्थापन	खड्क वि क विबश	संयोजक	चौकुने गाँउपालिका	९८५८०५४२८५
२	कृषि	हेमन्त भण्डारी	ना प्रा स सहायक स्तर चौथो-	चौकुने गाँउपालिका	९८४८२५८७२८
३	स्वास्थ्य	इन्द बहादुर जैसुरी	सि अहेव छैठौं	चौकुने गाँउपालिका	९८५८०६४१५५
४	शिक्षा	टेकेन्द्र बहादुर बुढा	शिक्षा अधिकृत छैटौ	चौकुने गाँउपालिका	९८५८०५९००६
५	खानेपानी	प्रकाश सापकोटा	खापा सटे सहायक स्तर चौथो	चौकुने गाँउपालिका	९८४८१७०१९३
६	संरक्षण	नर बहादुर बन्तोला	सदस्य	चौकुने गाँउपालिका	९८४८१२२२८३
७	आश्रय स्थल तथा गैर खाध्य	शिव कुमार के सी	सहायक स्तर पाचौं	चौकुने गाँउपालिका	९८४८०३८३०६
८	शिघ्र पुनर्लाभ	उपेन्द्र प्रसाद खनाल	असिस्टेन्ट सब ईन्जिनियर	चौकुने गाँउपालिका	९८५८०७६९६१
९	विपद् फोकल पर्सन	पदम राज शर्मा		चौकुने गाँउपालिका	९८४८३७६२१२ ९७४९८७७४३१

अनुसूची -१०
सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति तथा कार्यदल

१. भट्टेसरा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल नं.
नमराज बास्तोला	सदस्य	९८६८९०५९२८
तुल ब. बुढा मगर	सदस्य	९८६२५२७७५८
बम ब बुढा मगर	सदस्य	९८४४८५८५७५
जनक प्रसाद पौडेल	सदस्य	९८६८०८९७८४
प्रेमा माझी	सदस्य	९८६८००४३६५
चन्द्रार् गौतम	सदस्य	९८४८०३२७३६
पर्शुराम बास्तोला	सदस्य	९८६३२५२८७५
राधा बास्तोला	सदस्य	९८६८२२५०३७
गौमती वि क	सदस्य	
जुना कडेल	सदस्य	९८४२३५८५८२
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
यज्ञ रोका मगर	संयोजक	
पदम ब सावद	सदस्य	९८४८१९०९२२
विमला बास्तोला	सदस्य	
चन्द्रा विष्ट	सदस्य	९८६५२३१३३०
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
चन्द्रा गौतम	संयोजक	
पर्शुराम बास्तोला	सदस्य	९८६३२५२८७५
जीत ब. माझी	सदस्य	
कृष्णा माझी	सदस्य	९८४१८४७३७९
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल
तुल ब बुढा मगर	संयोजक	९८६२५२७७५८

प्रेमा माझी	सदस्य	९८६८००४३६५
दुर्पदा पौडेल	सदस्य	

२. कोल्गाड सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
ललित वि क	संयोजक	९८४८३३७१९४
धन ब. वि क	सदस्य	९८६२५२५१६०
लक्ष्मी वि क	सदस्य	९८६५५४८९३२
लाली देवि कामी	सदस्य	९८६८३४१६८०
निर्मला कामि	सदस्य	९८४५७९३३८३
रमेश वि क	सदस्य	९८६८०१८५०९
निर्मला वि क	सदस्य	९८४४१७२०१२
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
निर्मला वि क	संयोजक	९८४४१७२०१२
प्रेम कामि	सदस्य	९८४९६९३८४३
निर्मला देवि कामि	सदस्य	९७४८४८७२०१
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
धन ब. वि क	संयोजक	९८६२५२५१६०
महाविर कामी	सदस्य	९८६९४५५६७८
चन्द्रा बुढा	सदस्य	९७४२२११३६०
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
रमेश वि क	संयोजक	९८६८०१८५०९
रतन वि क	सदस्य	९८४५३७९१६५
अम्बि वि क	सदस्य	९८४८९९६०४२

३. झाला सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
लक्ष्मी देवि सुनार	संयोजक	९८४९६८१४२२
भुमिका देवकोटा	सदस्य	९८४८२८२८१३
देविराम वि क	सदस्य	९८६५८५६९४८
सुजाता वि क	सदस्य	९८६६८२७२६९
दिपक वास्पाने	सदस्य	९८४६६८९०५३
चम्पा मिजार	सदस्य	
हिरा वि सि	सदस्य	९८६८६५९८२५
खगिसरा बुढा	सदस्य	

खोज तथा उद्धार कार्यदल

नाम	पद	मोबाइल न
दिपक वास्पाने	संयोजक	९८४६६८९०५३
देविराम वि क	सदस्य	९८६५८५६९४८
शान्ति गुरुङ	सदस्य	९८६८६६८६९१
हिमाल सार्कि	सदस्य	९८६४३६६१८२

पुर्व सूचना कार्यदल

नाम	पद	मोबाइल न
तुल्सी सुनार	संयोजक	९८६६७५४३८८
मनिराम देवकोटा	सदस्य	९८६८२६६१३३
दत्त ब. गुरुङ्ग	सदस्य	९८४१८७९७४०

प्राथमिक उपचार कार्यदल

नाम	पद	मोबाइल न
भुमिका देवकोटा	संयोजक	९८४८२८२८१३
अमृता सुनार	सदस्य	९८६८६५९८२५
गीता जोशि	सदस्य	९८६८४९२१३१

४. भालुखोला सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
नर ब. थापा	संयोजक	९८६४९८८४७८
समिर बुढाथोकि	सदस्य	९८६३१२८४३७

शेर ब. टमाटा	सदस्य	९८६८१०१००६
तुलसी थापा	सदस्य	९८६४६०७६७५
सिर्जना थापा	सदस्य	९८६३१५८८६३
पिरम देवि थापा	सदस्य	९७४८४८६०४५
शिवराज थापा	सदस्य	९८६८१६६६४३
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
समिर बुढाथोकी	संयोजक	९८६३१२८४३७
इसरा नेपाली	सदस्य	
सुर्जा नेपाली	सदस्य	
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
शिवराम थापा	संयोजक	९८६८१६६६४३
चन्द्र ब नेपाली	सदस्य	
अमृता टमाटा	सदस्य	९८४०३५१८८०
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
मोहन नेपाली		संयोजक
नन्दकलि थापा	सदस्य	९८४२९५७३०३
देविसरा टमाटा	सदस्य	९८६८१०१००६

५. भुडेभावर सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
लोकेश कामी	संयोजक	९८६८५९१९७३
प्राताप बि सि	सदस्य	९८६८५८९७६२
रत्ना वि क	सदस्य	९८४४१४९७३३
सुर्जा वि क	सदस्य	
भविसरा घर्ति	सदस्य	९८६८१४५२३०
गौरी सुनार	सदस्य	
नरिदेवि घर्ती मगर	सदस्य	

पार्वती नेपाली	सदस्य	
बुधे कामि	सदस्य	
नमुना वि क	सदस्य	
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
प्रताप वि सि	संयोजक	९८६८५८९७६२
हरि ब वि क	सदस्य	९८५८५६५५१०५
नमुना वि क	सदस्य	
तल्सी घर्ति	सदस्य	९८४५७९५२५४
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
रत्ना वि क	संयोजक	९८४४७४९७३३
नरि देवि घर्ति	सदस्य	९८६३२१८३५९
विमा खतिवडा	सदस्य	
गंगा वि क	सदस्य	
झंकर जैसी	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
पावर्ती नेपाली	सदस्य	९८४२३३८४४४
भविसरा घर्ति	संयोजक	९८६८१४५२३०
उज्वला वि सी	सदस्य	९८६८०९२२६८

६. केवडी सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
डबल सिङ वि क	संयोजक	९८४८०००६२२
पद्माखर ढकाल	सदस्य	९८४४८१५६१०
कमाने कामी	सदस्य	९८६३१२८३६३
डबल वि क	सदस्य	९८६८२६८९२०
सरस्वती ढकाल	सदस्य	९८४०६५१८८८
सारदा देवि वि क	सदस्य	९८४०६५८९७०

जित ब. वि क	सदस्य	९८६८७६२६७८
भुमिसरा वि क	सदस्य	९८६७४६९२१६
खगेन्द्र वि क	सदस्य	९८४४८०५०५१
महेश ढकाल	सदस्य	९८६५२३०६३९
जिवन वि क	सदस्य	९८६५६५७४१६
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
डबल वि क	संयोजक	९८६८२६८९२०
जिवन वि क	सदस्य	९८६५६५७४१६
महेश ढकाल	सदस्य	९८६५२३०६३९
माया वि क	सदस्य	
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
कमाने कामि	संयोजक	९८६३१२८३६३
पद्माखर ढकाल	सदस्य	९८४४८१५६१०
धिर ब. कामी	सदस्य	९८४९८८९८६९
दुधकला वि क	सदस्य	९८६८०७४१५४
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
खगेन्द्र वि क	संयोजक	९८४४८०५०५१
कौशिला वि सि	सदस्य	९८६८२९६२०१
वाशुदेव ढकाल	सदस्य	
झपीन वि क	सदस्य	

७. विरगौडा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
दले ढोली	संयोजक	९८६४९९१५७३
रंगा देवि वि क	सदस्य	९८६७२७५४९६
राधिका रिजाल	सदस्य	
चन्द्रा नेपाली	सदस्य	९८६८५७८८३५

प्रदिप नेपाली	सदस्य	९८२६५०२०१०
नविन आचार्य	सदस्य	९८४०६५७५३६
धनसरा सुनार		
मान ब गौतम		९८६५६५८९५०
अमृता नेपाली		९८६५२२४३६७
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
मान ब गौतम	संयोजक	९८६५६५८९५०
प्रेम नेपाली	सदस्य	९८६८७५४०२७
धर्म प्रसाद रिजाल	सदस्य	
कमला देवि आर्चाय	सदस्य	९८४६५१८१८८
पुर्व सूचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
रंगा देवि वि क	संयोजक	९८६७२७५४९६
खजुरा कुमारी शर्मा	सदस्य	
तुल्सी रावल	सदस्य	९८६५६५८९५०
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
दुर्गा देवि वि क	संयोजक	९८२५५२९२९७
नैना जैसी	सदस्य	९८२५६५८९५०
दले ढोली	सदस्य	९८६४९९१५७३

८. राजीटोल सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
रतन राजी	संयोजक	९८६८२५५०७४
कमला राजी	सदस्य	९८१२४०२९१८
गिता राजी	सदस्य	९८६८००३९१०
जित ब राजी	सदस्य	९८६३१२५५५७
सृजना राजी	सदस्य	९८०४५३०७२४
लाल कुमारी राजी	सदस्य	९८४४३११३०२

एकेन्द्र राजी	सदस्य	९८००६५७९९७
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
जित ब.राजी	संयोजक	९८६३१२५५५७
हर्क ब. राजी	सदस्य	९८११६३०४५७
रत्ना राजी	सदस्य	९८६३२५२०७४
एकेन्द्र राजी	सदस्य	९८६९५६५८४७
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
लाल कुमारी राजी	संयोजक	९८४४३११३०२
जयकला राजी	सदस्य	९८१५६०३२३३
विनिता राजी	सदस्य	९८६४९९१४११
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
सृजना राजी	संयोजक	९८०४५३०७२४
गिता राजी	सदस्य	९८६८००३९१०
रमेश राजी	सदस्य	९८१५६८५५८४
भक्त ब राजी	सदस्य	९८६८००३९१०

९. कुमाला सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
पदम वि क	सदस्य	९८४८७८८९७५
दीपीका शाही	सदस्य	९८६३६०७१७४
सरस्वती शाही	सदस्य	९८६७०१२२८३
शारदा वि क	सदस्य	
घना शाही	सदस्य	
पार्वती रमतेल	सदस्य	
दिर्घा टमाटा	सदस्य	
कर्ण ब. शाही	सदस्य	९८६६१०९०८८
नमराज भण्डारी	सदस्य	९८६८४५२६७६

दिपक ब. वि क	सदस्य	९८४४८७५३३९
नरेश थापा	सदस्य	
खडु वि क	सदस्य	
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
दिपीका शाहि	संयोजक	
दिपक वि क	सदस्य	
दिपा शाही	सदस्य	
प्रेम शाहि	सदस्य	९८६४६५५४७४६
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
कर्ण ब. शाही	संयोजक	९८६६१०९०८८
यमकला वि क	सदस्य	
अमृता शाहि	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
दिपक वि क	संयोजक	९८६५९८९३९७
मिना शाही	सदस्य	९८६८०३४६१२
दुरपति सुनार	सदस्य	९८४८६५६२०४
निर्मल टमाटा	सदस्य	

१०. पालबजार सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
शिवलाल बुढा	संयोजक	९८६८२५५०७०
पदम वि क	सदस्य	९८४८१२३०७१
मोतिकला देवि बुढा	सदस्य	
कमल वि क	सदस्य	
कमला विष्ट	सदस्य	
गणेश वि क	सदस्य	
हिमाल ब. सुनार	सदस्य	

रंग प्रसाद ढुङगाना	सदस्य	
विष्णा देवि वि क	सदस्य	
विजय ब. वि क	सदस्य	
दीर्घ वि सी	सदस्य	
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
पदम वि क	संयोजक	९८४८१२३०७१
दिर्घ वि सी	सदस्य	
हिमाल ब. सुनार	सदस्य	
नन्द सिङ सावद	सदस्य	
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
विजय ब वि क	संयोजक	
मोतिकला बुढा	सदस्य	
सन्तोस विष्ट	सदस्य	
मन्धरा वि क	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
रंग प्रसाद ढुङगाना	संयोजक	
सगुने दर्जि	सदस्य	
बेला देवि बुढा	सदस्य	

११. अमलटाकुरा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
सुर्य ब राना	संयोजक	९८६४९४३४३४
कल्पना सुनार	सदस्य	९८१५६१६३८६
हर्क ब बिष्ट	सदस्य	
सृजना शाहि	सदस्य	९८४८३९९५५५
दुर्गा देवि विष्ट	सदस्य	
उज्जर सिङ सुनार	सदस्य	

डिल्ली सीड वि क	सदस्य	९८४९७४६४८१
अम्बिका वि सी	सदस्य	९८६८१५२७१५
जमुना शाही	सदस्य	९८४८३९९५५५
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
डिल्ली सीड वि क	संयोजक	९८४९७४६४८१
धिरेन्द्र वि सी	सदस्य	
गगने बुढा	सदस्य	९८४५९२३६१३
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
अम्बिका वि सी	सदस्य	९८६८१५२७१५
उत्तम शाही	सदस्य	
सरुपा संन्ज्याल	सदस्य	
केवले सुनार	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
चन्द्रा वि क	संयोजक	९८४९६७००९९
लक्ष्मी शाही	सदस्य	९८४५४६५२३०
मना शाही	सदस्य	

१२. सान्नेघारी सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

नाम	पद	मोबाइल न
इन्द्र ब. सोनी	संयोजक	९८५८०६९२३३
हंसे सुजि	सदस्य	९८४५०४०२०२
सरु वि क	सदस्य	९८६८११९०६६
सरिता वि क	सदस्य	९८६८११९०६६
चन्द्रा धमला	सदस्य	९८६४३६९६९७
भिम ब. वि क	सदस्य	९८४३९५१३४८
खगिसरा वि क (क)	सदस्य	९८६८७९३९१४
अम्बि वि क	सदस्य	९८४५७९४५०४

पद्मा धमला	सदस्य	
खोज तथा उद्धार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
भिम ब. वि क	संयोजक	९८४३९५१३७८
पुर्णा वि क	सदस्य	९८४२३३८३५२
तुलाराम धमला	सदस्य	९८४९१६६५१४
पुर्व सुचना कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
खगिसरा वि क (क)	संयोजक	९८६८७९३९१४
पद्मा धमला	सदस्य	
गौरा वि क	सदस्य	
प्राथमिक उपचार कार्यदल		
नाम	पद	मोबाइल न
सरिता वि क	संयोजक	९८६८११९०६६
सरु कामी	सदस्य	९८४८११९०६६
सुर्जा तिरुवा	सदस्य	९७४२२१३८०१

अनुसूची-११

विषयक्षेत्र अन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण

विषयगत क्षेत्र	निकाय, शाखा, कार्यालय संस्थाको नाम	टोली	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)	कैफियत

अनुसूची-१२

प्रतिकार्यको लागि उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण

विषयगत क्षेत्र	व्यक्तिको नाम र पद	निकाय, शाखा, कार्यालय संस्थाको नाम	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)	कैफियत

अनुसूची-१३

योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संश्लेषण प्रारूप

क. विपद्

क्रसं	सूचकहरू	अवधि
१. सामान्य पूर्वतयारीको लागि		
पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र संचालन भएको	
२	खोज उद्धार तथा राहत सामग्रीको भण्डारण मौज्जात रहेको	
३	वडामा सामुदायिक प्रथम उद्धारकर्ताहरू तयार भएको	
४	वडामा सामुदायिक विपद् तथा जलवायु सूचना केन्द्र स्थापना भएको	
५	विपद् सम्बन्धी विवरण गाउँपालिकाको वेबसाइटमा अपडेट गर्ने वेब पोर्टल संचालन भएको	
६	प्रत्येक वडामा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि हेलिप्याड निर्माण भएको	
७	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वार्षिक रूपमा अद्यावधिक भएको	
२. समन्वय, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामग्रीको विवरण	
२	समन्वय बैठकको निर्णय पुस्तिका	
३	वडा तहको खोज उद्धार कार्यदलहरूको विवरण	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	खोज उद्धार कार्यको विवरण	
२	खोज उद्धार टोलीको परिचालन	
३	आकस्मिक बैठकको निर्णय पुस्तिका	

३. प्राथमिक उपचार स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	प्रत्येक वडामा तालिम प्राप्त प्राथमिक उपचारकको विवरण	
२	स्वास्थ्य संस्थामा राखिएको औषधिको बफर स्टकको अद्यावधिक विवरण	
३	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपत्कालीन योजना	
४	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपत्कालीन योजना	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	प्राथमिक उपचार सेवा प्राप्त गरेको जनसंख्या	
२	पोषणयुक्त खानेकुरा उपलब्ध भएको जनसंख्या	
३	स्वास्थ्य क्षेत्रको पुनर्स्थापन तथा पुर्निर्माण योजना	
४. अस्थायी आश्रय स्थल, खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री र राहत व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	कम्तिमा १०० घर परिवारलाई पुग्ने न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको आवश्यक गैर खाद्य सामग्रीहरूको भण्डारण गरिएको	
२	आपत्कालीन समयमा खाद्यान्न आपूर्तिको लागि सम्झौता भएको	
३	प्रत्येक वडामा अस्थायी आश्रयस्थलको लागि ठाउँको पहिचान भएको	
४	अस्थायी आश्रयस्थलको लागि भवन निर्माण भएको वा आश्रयस्थल निर्माणका समग्रीहरूको बन्दोबस्त भएको	
५	आपत्कालीन प्रयोजनका लागि यातायात संचार तथा बन्दोबस्तीका सामग्रीहरूको व्यवस्था भएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	विपदबाट विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आश्रयस्थल उपलब्ध गराएको विवरण	
२	प्रभावित परिवारलाई खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री उपलब्ध गराएको विवरण	

३	प्रभावित परिवारलाई राहत सामग्री उपलब्ध गराएको विवरण	
४	नगद सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण	
५. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	आपत्कालीन सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धी सामग्रीहरूको भण्डारण गरिएको	
२	पहिचान गरिएका आपत्कालीन आश्रयस्थलमा खानेपानी आपूर्तिको श्रोत र माध्यम तयार गरिएको	
३	सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धी सूचना तथा सञ्चार सामग्रीहरू तयार भई प्रसारण गरिएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	मापदण्ड अनुसार खानेपानी उपलब्ध भएको परिवार	
२	प्रभावित समुदाय तथा आश्रयस्थलमा मापदण्ड अनुसारको सरसफाईको प्रवन्ध	
६. संरक्षण तथा शिक्षा विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	शिक्षा क्षेत्रको सिकाई निरन्तरता योजना तयार भएको	
२	विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थापन समिति र प्रअलाई अभिमुखीकरण गरिएको	
३	सबै विद्यालयमा विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र कार्यदल गठन भएको	
४	विद्यालय र गाउँपालिकामा नियमित कृतिम घटना तथा सिमुलेसन अभ्यास भएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	अस्थायी सिकाइ केन्द्रहरूको विवरण	
२	वैकल्पिक सिकाइ संचालन भएको विवरण	
३	शिक्षा क्षेत्रको पुनर्निर्माण योजना	
७. विपद् लेखाजोखा तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र		

पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	गाउँपालिकामा विपद् लेखाजोखा टोली तयार भएको	
२	क्षेत्रगत लेखाजोखा फारम तयार भएको	
३	विपद् लेखाजोखा टोलीलाई विपद् लेखाजोखा सम्बन्धी तालिम दिइएको	
४	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रको विपद् सूचना संकलन व्यवस्थापन र प्रसारण प्रक्रिया तय भएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	द्रुत लेखाजोखा प्रतिवेदन (कुनै विपद् विशेष)	
२	क्षेत्रगत विस्तृत लेखाजोखा प्रतिवेदन (कुनै विपद् विशेष)	
३	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा विपद् सम्बन्धी विवरण अद्यावधिक भएको	
८. पुनर्स्थापन, तथा पुनर्निर्माण विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकहरू		
१	पहिचान गरिएका आश्रयस्थलमा सडक खानेपानी सरसफाई पूर्वाधार तयार भएको	
२	प्रत्येक वडामा आपत्कालीन प्रयोजनको लागि हेलिप्याड निर्माण भएको	
३	पूर्वाधारहरू विपद् जोखिमबाट सुरक्षित बनाइएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरू		
१	विपद्बाट क्षति भएका पूर्वाधारको मर्मत भएको	
२	जीविकोपार्जन सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण	
३	क्षेत्रगत पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माण योजना	
४	पुनर्निर्माण कार्यको प्रगति विवरण	

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुगमनका लागि सूचक तथा लक्ष्यहरू
ख. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन अवस्था र सिकाई सम्बन्धी ढाँचा

क्र.सं.	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरू	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	असल अभ्यास तथा कमीकमजोरी	सुझाव

नोट: अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइलाई अन्य स्थापित प्रचलनका ढाँचामा पनि अभिलेखन गर्न सकिन्छ ।

ग. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिका

योजना पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य (बैठक गर्ने, बजेट व्यवस्था आदि)	अर्को योजना पुनरावलोकन वा अद्यावधिक गर्ने बैठकको अनुमानित मिति

घ. घटना विवरण प्रतिवेदन ढाँचा

- तयार गर्ने गाउँ/नगरपालिका:
- प्रतिवेदन तयार गरेको मिति:
- पेश गरेको निकाय: (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)
- बोधार्थ: (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)
- प्रतिवेदन अवधि (.....देखि.....सम्म)
- सामान्य अवस्था (प्रभावित क्षेत्र, प्रभावित जनसङ्ख्या, क्षति भएको घर आदि)
- पूर्वतयारी कार्यको विवरण
- पूर्वतयारी योजना (सरकारी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने पूर्वतयारी योजना/कार्य)
- खोज, उद्धार र राहतको विवरण (सरकारी, गैर सरकारी, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी र राष्ट्र सङ्घीय निकायहरूबाट भएको खोज, उद्धार र राहत)
- खोज, उद्धार र राहतको योजना (सरकारी, रेडक्रस, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने खोज, उद्धार र राहतको योजना)
- पूर्वतयारी तथा खोज, उद्धार र राहतमा देखिएका कमी वा कठिनाई
- समस्या समाधानका उपाय वा अवश्यक सहयोगको अपेक्षा

अनुसूची-१४

गाउँपालिकामा रहेका विपद् व्यवस्थापनका लागी मौज्जात सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं.	स्रोत, साधन	परिमाण	भण्डारण स्थल, स्थान
१	बेल्चा	३	पालिका
२	गैठी	८	पालिका
३	लाइफ ज्याकेट	१५	पालिका
४	रबर बोट	२	पालिका
५	क्लाईम्बिङ्ग रोप	२०० मि.	पालिका
६	Ladder with slider aluminium 20-24 fit	२	पालिका
७	Hydrolic hack capacity 5 Ton	१	पालिका
८	हाते पंजा	७ जोडी	पालिका
९	सेफ्टी हेल्मेट	७	पालिका
१०	हाते माईक	१	पालिका
११	हेड लाईट	५	पालिका
१२	हाते टर्च	२	पालिका
१३	सिङ्गि	१४	पालिका
१४	सेफ्टी भेष्ट	१०	पालिका
१५	fire rake	१	पालिका
१६	power chain saw हाते आरा		पालिका

अनुसूची-१५

जिल्ला विपद् व्यवस्थापनका लागि समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कार्यालय/ निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोवाइल नं.	कार्यालयको फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री खगेन्द्रप्रसाद रिजाल	९८५८००७७७७	श्री पदमलाल लामिछाने	९८५८०२३८५५
२	जिल्ला समन्वय समिति	श्री बाबुराम नेपाली	९८५८०५९२२२	श्री मेघनाथ सापकोटा	९८५८०५९२२३
३	श्री नयाँ सवुज गण नेपाली सेना	श्री रुपक थापा	९८५५०७२१७४	श्री कर्ण गुरुङ्ग	९८४८४४८१०५
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	श्री पदम बहादुर विष्ट	९८५८००५५५५	श्री निरज कार्की	९८५८०६६०५५
५	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. ३२ गण हे.क्वा रक्तकाली, सुर्खेत	श्रीविमल डाँगी	९८५१२७२०५०	श्री करण सिंह धामी	९८५११४७७७४
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	श्री रामलाल आर्चाय	९८५८०५२३१०	श्री गोविन्द आर्चाय	९८५८०५२३२६
७	नेपाल टेलिकम	श्री सन्तोष शर्मा	९८५११३१८५४	श्री प्रेम कुमार गिरी	९८५८०५१२११
८	श्री जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय कोहलपुर	श्री विनोद पराजुली	९८५११५८५८५	श्री ओम बहादुर शाही	९८४८०३८१६२
९	श्री भुकम्प मापन केन्द्र, सुर्खेत	श्री बल बहादुर तामाङ्ग	९८५६०५६५५०	श्री तिर्थराज दाहाल	९८४८०४७०७३
१०	नेपाल पत्रकार महासंघ	श्री ललित बसेल	९८४८०४८१७४		
११	राष्ट्रिय अनुसन्धान	श्री जयेन्द्र प्रसाद उपाध्याय	९८५८०६०३९५		
१२	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र	श्री पदमलाल लामिछाने	९८५८०२३८५५	श्री नबराज बम	९८४८३०२५५३

अनुसूची-१६

विभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण

क) नेपाल प्रहरी मातहतका कार्यालयहरूमा रहेका जनशक्तिहरू तथा विपद् प्रभावित क्षेत्र

क्र.स.	यूनिटको नाम	स्थान	उपलब्ध जनशक्ति
१	जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुर्खेत	सुर्खेत जिल्ला सबै	२२०
२	ई.प्र.का. बाबियाचौर	पञ्चपुरीन.पा.४,५,६ र ८	२८
३	ई.प्र.का. गुटु	चौकुनेगा.पा. ६, ७ र ८	११
४	प्रहरी चौकी बड्डीचौर	बराहतालगा.पा. ५,६,८,९ र १०	७
५	प्रहरी चौकी बिजौरा	चौकुनेगा.पा. ३,४ र ५	६
६	प्रहरी चौकी विद्यापुर	पञ्चपुरीन.पा ८ र ९	६
७	प्रहरी चौकी छाप्रे	पञ्चपुरीन.पा ७	५
८	प्रहरी चौकी रानीघाट	बराहतालगा.पा. १ र २	५
९	प्रहरी चौकी सालकोट	पञ्चपुरीन.पा. १, २ र ३ तथा बराहताल गा.पा ६	६
१०	अ. प्रहरी चौकी लगाम	चौकुनेगा.पा १, २ र ३	५
११	अ. प्रहरी चौकी तरगां	बराहताल गा.पा. ३ र ४	५
१२	अ. प्रहरी चौकी तातापानी	पञ्चपुरीन.पा १० र ११	६
१३	अ. प्रहरी चौकी घाटगाउँ	चौकुनेगा.पा. ९ र १०	५
१४	इलाका प्रहरी कार्यालय लेकबेशी	लेकबेशीन.पा. १, २, ३, ४, ६, ७, ८, ९ र १०	१६
१५	अ. प्रहरी चौकी नेटा	लेकबेशीन.पा ५	५
१६	नगर प्रहरी कार्यालय	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका ३ देखि १०	४१
१७	इलाका प्रहरी कार्यालय बादेपिपल	सिम्तागा.पा ६ र ७	२०
१८	प्रहरी चौकी आली	सिम्तागा.पा ४, ५, ८ र ९	५
१९	प्रहरी चौकी आग्रीगाउ	सिम्तागा. पा. १, २ र ३	६
२०	इलाका प्रहरी कार्यालय छिन्चु	भे.ग. न.पा १, २, ३, ४, ५, १० र १२	१५
२१	प्रहरी चौकी रामघाट	भे. ग. ११ र १३	५
२२	प्रहरी चौकी मेहलकुना	गुर्भाकोटन.पा. ६, ७, ८, १० र ११	७
२३	प्रहरी चौकी मालारानी	गुर्भाकोट न.पा १ र २	४
२४	प्रहरी चौकी गुमी	लेकबेशी न.पा १ र २ तथा गुर्भाकोट न.पा १२, १३ र १४	४
२५	अ. प्रहरी चौकी बोटेचौर	गुर्भाकोटन.पा. ३, ४ र ५	५

२६	अ.प्रहरी चौकी जहरे	भे.ग. न.पा. ६, ७, ८ र ९	३
२७	अ. प्रहरी चौकी धारापानी	गुर्भाकोट न.पा ३	३
२८	अ. प्रहरी चौकी बबई	भे.ग. न.पा ५	७
२९	प्रहरी चौकी सुब्बाकुना	वी.न.न.पा १०, ११ र १३	१५
३०	प्रहरी चौकी बाङ्गसिमल	वी.न.न.पा १ र २	१३
३१	अ. प्रहरी बिट गोठीकाडाँ	वी.न.न.पा १३ र १४ माथिल्लो भेग र बराहताल गा.पा. ९ र १०	७
३२	इलाका प्रहरी कार्यालय अवलचिङ्ग	चिङ्गाडगा.पा १, ५, ६ र बी.न.न.पा. १५ र १६	११
३३	प्रहरी चौकी मटेला	चिङ्गाडगा.पा. २, ३ र ४	६
३४	अ. प्रहरी बिट लाटीकोइली	वी.न.न.पा ९ र १० आधा	५
३५	अ.प्रहरी बिट सहकारी चोक	वी.न.न.पा. १२	५

ख) सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल मातहतका कार्यालयहरुमा रहेका जनशक्तिहरु

सि.नं.	युनिटको नाम	विपद् क्षेत्र	उपलब्ध जनशक्ति
१	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं ३२ गण हे.क्वा. रक्तकाली बाङ्गसिमल, सुर्खेत ।	निकासखोला, इत्रामखोला, खोर्केखोला, रानीघाट, आपखोली, खोला कटान तथा लबस्ता, गुप्तीपुर, खोलीगाउ, तिलपुर डुबान क्षेत्र ।	२८५
२	सशस्त्र प्रहरी बल सुरक्षा बेस, गुमी ।	छिन्चु सडक, जाजरकोट सडक र बबई र हरेँ खण्डमा पहिरो तथा सवारी दुर्घटना ।	३२
३	सशस्त्र प्रहरी बल सुरक्षा बेस, गुट्ट ।	भेरी कर्णाली नदी किनारामा भएका जामु कुईने घाटगाउँ र तरंगा बस्तीहरु	३४
४	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रस्तावित तालिम शिक्षालय निर्माण स्थल सुरक्षा बेस, घुमखहरे ।	भेरी कर्णाली नदी किनारामा भएका जामु कुईने घाटगाउँ र तरंगा बस्तीहरु	२८

ग) नेपाली सेना मातहतका कार्यालयहरुमा रहेका जनशक्तिहरु

सि.नं.	युनिटको नाम	विपद् क्षेत्र	उपलब्ध जनशक्ति
१	नयाँ सबुज गण, कपासे सुर्खेत	निकासखोला, इत्रामखोला, खोर्केखोला, रानीघाट, आपखोली, खोला कटान तथा लबस्ता, गुप्तीपुर, खोलीगाउ, तिलपुर डुबान क्षेत्र र भेरी कर्णाली नदी किनारामा भएका जामु कुईने घाटगाउँ र तरंगा बस्तीहरु ।	
२	सुरक्षा वेस छिन्चु, सुर्खेत	छिन्चु सडक, जाजरकोट सडक र बबई र हरेँ खण्डमा पहिरो तथा सवारी दुर्घटना भेरी नदी लगायत अन्य सहायक नदीहरु ।	

घ) जिल्लामा रहेको दमकल चालकको विवरण

क्र. स.	दमकल सेवा संचालन गर्ने निकाय	दमकल नं.	कार्यालय कोन.	चालक को नाम	चालकको व्यक्तिगत नं	कैफियत
१	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	भे १ च १३३	१०१	गोविन्द सापकोटा	९८५८०५०६०७	
२	भेरीगंगा नगरपालिका			मान ब. रावत	९८५८०५१०५७	कृष्ण प्रसाद पोखरेल

अनुसूची : १७

निर्माण व्यवसायी संघ सुर्खेतमा आवद्ध निर्माण व्यवसायीहरूसंग रहेको हेभि उपकरणहरूको विवरण

क्र. स.	सामाग्रीहरू को नाम	उपलब्ध हुने निकाय र उपलब्ध संख्या															
		इकाई	DEOC	नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरीवाल	वीरेन्द्रनगरनगरपालिका	भेरीगंगा नगरपालिका	गुर्वाकोटनगरपालिका	लेकबेशी नगरपालिका	पञ्चपुरीनगरपालिका	चिङगाड गाँउपालिका	वराहताल गाँउपालिका	चौकुने गाँउपालिका	सिमता गाँउपालिका	सडक विभाग	जम्मा
१	जेसिवि	वटा	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	२	३
२	रोलर	वटा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	भ्याकु लोडर	वटा	०	०	०	०	१	०	०	१	१	१	१	१	०	२	८
४	ट्याक्टर	वटा	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०		१
५	टिप्पर	वटा	०	०	०	०	२	१	१	०	०	०	०	२	०	२	८
६	स्काबेटर	वटा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
७	हेभीट्रक	वटा	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
८	वानटन	वटा	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
९	जिप	वटा	०	०	१०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१२
१०	एम्बुलेन्स	वटा	०	०	०	१	०	०	२	०	१	०	०	०	०	०	४
११	दमकल	वटा	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	२
१२	Rubber boat	वटा	१	०	०	०	०	१	०	०	२	०	०	०	०	०	४
१३	मोटर साइकल	वटा	०	०	३७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३७
१४	ट्रक	वटा	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१

अनुसूची-१८

स्थानीयतहमा कार्यरत स्वास्थ्य शाखा संयोजकहरु र सह संयोजकहरुको विवरण

सि. नं.	स्थानीय तहको नाम	कर्मचारीको नामथर	कर्मचारीको पद	सम्पर्क नम्बर
१	गुर्भाकोट नगरपालिका	महेश कुमार पुरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८६८१६९२८२
		अनन्त खत्री	सि.अ.हे.व.	९८४८१९०६००
२	चौकुने गाउँपालिका	गगनसिं पाण्डे	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८५८०५५४७५
		डिल्लीराम घिमिरे	सि.अ.हे.व.	९८४८०६८७४७
३	चिंगाड गाउँपालिका	दिर्घबहादुर बुढा	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८०४००८९
		गणेश बली	हे.अ.	९८५८०५१४९६
४	पञ्चपुरी नगरपालिका	गंगादेव पुरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९७४२८२४७०८
		कृष्टिना सापकोटा	स्टाफनर्स	९८६८१२११९५
५	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	भुपेन्द्रदेव गिरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८०४१८००
		नवीन भुसाल	ज.स्वा.नि.	९८४८१६२८३९
६	बराहताल गाउँपालिका	राजु वस्नेत	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४४८१५२९३
७	भेरीगंगा नगरपालिका	राजेशकुमार बुढा	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८०४८३१९
		अर्जुन चपाई	ज.स्वा.नि	९८४८२३१०१६
८	लेकवेशी नगरपालिका	रमेश गिरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८२४५६९१४४
		महेश गिरी	हे.अ.	९८४८०४१८७७
९	सिम्ता गाउँपालिका	वीरेन्द्र पुन	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८००५४८८५२
		संतोष बुढा	हे.अ.	९८५८०४४०५२

अनुसूची -१९
जिल्लामा संचालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरुको सम्पर्क सूची

सि. नं.	कार्यालय वा संस्थाको नाम	एम्बुलेन्स नं.	चालकको नाम	चालकको सम्पर्क नं.	कार्यालय वा संस्था प्रमुखको नाम पद	कार्यालय वा संस्था प्रमुखको सम्पर्क नं.	एम्बुलेन्स रहने स्थान
१	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र अवलचिङ्ग, सुर्खेत	भे.१ च. २४७२	कमल वली	९८४८३९९१३०			प्रास्वाकेमा
२	बौद्ध ग्रामिण सहकारी संस्था लाटीकोईली	भे.१ च. १६३१	जग बहादुर लामा	९८०२५२३४९७	विशाल के.सी.	९८०१३५१३२३	भेरीगंगा मैनतडा ९
३	यातायात मजदुर जागरण सहकारी संस्था	भे.१ च. २४०८	दिल बहादुर नेपाली	९८१४५३२१११	कृष्ण गिरी	९८४८०७५०५०	ईत्राम गुरु चौक
४	माया नर्सिङ्ग होम प्रा.लि.सुर्खेत	भे.१.च. १४५०	प्रमोद बादी	९८०२५०८९२०	बिष्णु खड्का	९८५८०२१६३३	अस्पताल बाहिर
५	भू.पु.सैनिक कल्याणकारी समिति,सुर्खेत	भे.१ च. ७९८	तिल बहादुर बुढा	९८४८४५४४१	पदम बहादुर रखाल	९८२२४०२०६६	कार्यालयमा
६	भू.पु.सैनिक कल्याणकारी समिति,सुर्खेत		कृष्ण बहादुर सारु	९८२२४११५८६	”	”	”
७	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी , सुर्खेत	भे.१च. ६०५	तस बहादुर मन्दिर	९८४८०४८२८५	राम प्रसाद आचार्य	९८५८०५२३१०	कार्यालयमा
८	देउती अस्पताल प्रा.लि. सुर्खेत	भे.१ च. १८८०	मोहन विष्ट	९७४८०७७२६६	खगेन्द्र बहादुर थापा	९८५८०५००९६	अस्पतालमा
९	म.प.क्षेत्रिय अस्पताल, सुर्खेत	बा.२झ. ३०९३	प्रेम सिं सुनार	९८४८०६३४६२	डा.डम्बर खड्का	९७४८०२५२७८	अस्पतालमा
१०	प्राथमिक	भे१ च	लक्ष्मी	९८५८०५३६०५	डा. सन्दीप	९७४८९३२३२१	कार्यालयमा

सि. नं.	कार्यालय वा संस्थाको नाम	एम्बुलेन्स नं.	चालकको नाम	चालकको सम्पर्क नं.	कार्यालय वा संस्था प्रमुखको नाम पद	कार्यालय वा संस्था प्रमुखको सम्पर्क नं.	एम्बुलेन्स रहने स्थान
	स्वास्थ्य केन्द्र सालकोट सुर्खेत	१४१२	प्रसाद कडेल		महत		
११	शिवधाम धार्मिक संस्था बाबियाचौर	भे.१ च १५९९	दिपेन्द्र शाही	९८६८०६२९४०	नवल सिंह देउवा	९८४८००५२४३	संस्थामा
१२	शसस्त्र प्रहरी रक्तकाली गण सुर्खेत					०८३४१२०१४	कार्यालयमा
१३	नेपाली सेना म.प.पृतना सुर्खेत					०८३५२१९२८	कार्यालयमा
१४	नेपाल अर्बुदरोग निवारण संस्था सुर्खेत	भे.१च ६७६	तिल बहादुर बुढा	९८४८२४५४१४	तेज कुमारी चपाई	९८५८०६३०६३	कार्यालयमा
१५	स्वास्थ्य चौकी गुठु सुर्खेत	भे.१.च. २६२४	नन्दराम कडेल	९८४८२३९०१२	नविन भुसाल	९८५८०६०२६०	कार्यालयमा
१६	साइनिङ्ग अस्पताल वीरेन्द्रनगर	भे१च २६६९	टिकाराम कामी	९८४८०३७२१०	मंगल चौधरी	०८३५२०१०५	अस्पतालमा
१७	पञ्चपुरी अस्पताल पञ्चपुरी न.पा.	भे.१ च ३३७१	हेमन्त शाही	९८४५०२५६३०	कमलकृष्ण पौडेल	०८३४१६०२९	कार्यालयमा

अनुसूची-२०

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरूको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	उपशाखा	सभापति	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	विद्यापुर	मोतिप्रसाद सापकोटा	पन्चपुरी नपा-९, विद्यापुर बजार	९८६८१६९२८२
२	कुनाथरी	जयमणि अधिकारी	बराहताल गापा-५ बड्डीचौर	९८४८१९०६००
३	गढी	नगेन्द्रप्रसाद यौपाने	वीरेन्द्रनगर नपा-१४, गढी	९८५८०५५४७५
४	उत्तरंगा	बसन्तकुमार रेग्मी	वीरेन्द्रनगर नपा-३, मुलपानी	९८४८०६८७४७
५	भैरवस्थान	कृष्णप्रसाद गौतम	वीरेन्द्रनगर नपा-४ भैरवस्थान	९८४८०४००८९
६	वीरेन्द्रनगर	उत्सव प्याकुरेल	वीरेन्द्रनगर नपा-६, वीरेन्द्रनगर	९८५८०५१४९६
७	इत्राम	चुडामणि वाग्ले	वीरेन्द्रनगर नपा-७, इत्राम	९७४२८२४७०८
८	खजुरा	होमलाल भण्डारी	वीरेन्द्रनगर नपा-८, खुजरा	९८६८१२११९५
९	नेवारे	तुलसीप्रसाद भण्डारी	वीरेन्द्रनगर नपा-१२, नेवारे	९८४८०४१८००
१०	लाटीकोइली	रेशम रेग्मी	वीरेन्द्रनगर नपा-९,	९८४८१६२८३९
११	जर्बुटा	हिरालाल ढकाल	वीरेन्द्रनगर नपा-११, धुलियाविट	९८४८१५२९३
१२	साटाखानी	ओमप्रसाद ढकाल	लेकवेशी नपा-९, पोखरा भञ्ज्याङ्ग	९८४८०४८३१९
१३	छिन्चु	नरहरी रेग्मी	भेरीगंगा नपा-१२, छिन्चु	९८४८२३१०१६
१४	लेकफर्सा	विनकला पौडेल	लेकवेशी नपा-१, लेखफर्सा	९८२४५६९१४४
१५	घुमखहरे	गोविन्दप्रसाद पौडेल	गुर्भाकोट नपा-८, भेडावारी	९८४८०४१८७७
१६	राकम	यामराज गिरी	सिम्ता गापा-६, वादेपिपल	९८००५४८८५२
१७	सालकोट	यामबहादुर विसि	पन्चपुरी नपा-३, पलैंटे	९८५८०४४०५२
१८	कल्याण	कौशिला गेलाङ्ग	लेकवेशी नपा-७, पुल्टार	९८१५५२९३३५
१९	चिङ्गाड	हरिप्रसाद शर्मा	चिंगाड गापा-३, ठांटी	९८५८०५१७१२
२०	चौकुने	दुर्लभ भण्डारी	चौकुने गापा-८, गुटु	९८६८७४४३९९

अनुसूची-२१

सञ्चारकर्मीहरूको सम्पर्क विवरण

क्र.सं.	नाम, थर	कार्यरत संचार माध्यमको नाम	सम्पर्क मोवाइल नं.
१	गणेशञ्चन भारती	हाम्रो नयाँ नेपाल	९८५८०४८०४६
२	कलेन्द्र सेजुवाल	कान्तिपुर दैनिक	९८५८०२८१२८
३	ललित बसेल	गोरखापत्र /सुर्खेतपत्र दैनिक पत्रकार महासंघ अध्यक्ष	९८४८०४८१७४
४	नगेन्द्र उपाध्याय	नागरिक /हाम्रो अखबार	९८५८०५५५४४
५	प्रकाश अधिकारी	राष्ट्रिय समाचार समिति	९८५८०५१५६८
६	ललित बुढा	अन्नपूर्ण/ साझा विसौनी दैनिक	९८५८०५३१९६
७	दिपक बुढा	राजधानी/युगआव्हान दैनिक	९८५८०५२८१०
८	श्रीधर पौड्याल	लोकमञ्च दैनिक	९८५८०५१९४४
९	भानुभक्त खड्का	रेडियो नेपाल	९८४८०२३३१७
१०	कमल पन्त	कान्तिपुर टिभी	९८५८०२७६७५
११	सुदीप पुरी	एपी १ टिभी/देउती खबर	९८५८०३८६०४
१२	सुशील खड्का	नेपाल टेलिभिजन	९८५८०६२३५२
१३	ललित गाहा	सुनगाभा टिभी	९८५८०२७१३२
१४	मानबहादुर वली	इमेज टिभी	९८५८०५१८६७
१५	टेकराज केसी	न्यूज २४ टिभी	९८५८०६३५२१
१६	आकाशतारा बयक	अभियान/स्काई न्यूज दैनिक	९८४८१०७९३८
१७	रमेश पाण्डे	हिमालय टिभी	९८५८०९१९९३
१८	धर्मराज जिंसी	रेडियो थाहा नेटवर्क	९८६६०७८८७६
१९	लक्ष्मी भण्डारी	रासस	९८४८२०३८९८
२०	पुनम विसी	काँक्रेविहार दैनिक	९८५८०५८२५४
२१	देव राना	सुर्खेतपहिचान दैनिक	९८४८००६२७७
२२	शेरबहादुर थापा	लोकान्तर	९८५८०२६०२५
२३	पूर्णबहादुर खड्का	युगआव्हान	९८४८१२०३७५
२४	विमला खड्का	खबर इरा	९८४४८२४२४२
२५	विनोद शाही	साझा विसौनी दैनिक	९८५८०५३३३८
२६	दीपेन्द्र शर्मा	रासस	९८५८०७७५९९
२७	त्रिभुवन विसी	नेपाल गाथा	९८५८०५२४६६
२८	बुद्धिसिंह ठकुरी	बुलबुले खबर	९८४८०३१२३७
२९	भानुभक्त अधिकारी	ए वान मिडिया	९८४९०३१४०२
३०	मधुवन विसी	रेडियो भेरी एफएम/जनतापोष्ट	९८५८०५०३३५
३१	दिपेन्द्र वली	जागरण एफएम	९८५८०५०००७
३२	प्रवाशकुमार शाक्य	द त्रिरत्न मिडिया	९८५९०५१११६

३३	ईश्वर अधिकारी	कर्मसञ्चार डटकम	९८४८०७८०८८
३४	लक्ष्मण सुनार	हाम्रो नयाँ नेपाल दैनिक	९८६८९३२४८२
३५	हृदय रिमाल	प्रदेश एफ एम	९८६६८८१७६६
३६	चिन्तामणी शर्मा	सिद्धदर्शन	९८५८०४०३२८
३७	धर्मराज जिंसी	थाहा खबर नेटवर्क	९८६६०७८८७६
३८	मुना हमाल	गोरखा पत्र	९८६८९७९७३१
३९	दुर्गा थापा	इन्सेक	९८४८२४६४०७

अनुसूची-२२

जल तथा मौसम मापन केन्द्रहरुको सम्पर्क विवरण

क) हावापानी केन्द्र तथा वर्षा मापन केन्द्र

क्र.सं.	केन्द्रको प्रकार	केन्द्रको नाम	मौसम अवलोकनकर्ताको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं
१	हावापानी केन्द्र	पुश्माक्याम्प, सुर्खेत	नन्दकलीवलि	बिजौरा-७	९८६८०२७४३०
२	वर्षामापन केन्द्र	जामु, सुर्खेत	निम बहादुरराजी	विधापुर -१, सुर्खेत	९८६७२७४९३४
३	वर्षामापन केन्द्र	बड्डिचौर, सुर्खेत	दिनेशवाग्ले	कुनाथरीगा.वि.स.-४	९८४८१३८६२६
४	वर्षामापन केन्द्र	खानीखोला, सुर्खेत	मन्जुकुमारीशाहि	खानीखोला-२सुर्खेत	९७४८००७९७०
५	वर्षामापन केन्द्र	राकम, सुर्खेत	वकिलबहादुर पुन	राकम-६सुर्खेत	९८१२४९३५६४
६	हावापानी केन्द्र	मेहलकुना, सुर्खेत	भक्ति राना	मेहलकुना-३, सुर्खेत	९८४८१९७४४४
७	वर्षामापन केन्द्र	कालिदमार, सुर्खेत	धन बहादुरवली	छिन्चु -२	9844810062
८	वर्षामापन केन्द्र	ईत्रामसुर्खेत	मधु सलामिमगर	ईत्राम, सुर्खेत	९८६८१६६६२२
९	सिनप्टिक केन्द्र	सिनप्टिककेन्द्र सुर्खेत			
१०	राडार केन्द्र	रातानाङ्गलाराडार	AWS		

ख) जल तथा मौसम मापन केन्द्र

अवलोकनकर्ताको नाम	नदी, स्थान तथा गा. वि.स	टेलिफोन नम्बर	हालको अवस्था
टार्जन बुढा	भेरी नदी समझिघाट केन्द्र, केन्द्र नं २६९.५	९८६८११९८१७	सूचारु
रमेश राइजी	भेरी नदी जामु केन्द्र, कृन्द्र नं २७०	९८४४८९२५३०	सूचारु
कमल शाही	निकास खोला लाटिकोईली जलमापन केन्द्र, केन्द्र नं २६९.७	९८६५२१४०५९, ९८६४९६४४८७	सूचारु
भिम बहादुर बराल	चिङ्गाड खोला सिम्लीखेत केन्द्र, केन्द्र नं २७४	९८६८११६२७०	सूचारु
	ठुलो भेरी रिम्मा जाजरकोट	९८६८९०२६३४	

अनुसूचि-२३

विपद्को समयमा हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरूको विवरण

क्रस	स्थानीय तहको नाम	वडा नं	टोल/बस्तीको नाम	अवस्थिति	
				Latitude	longitude
१	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका		नगरपालिका नजिक	28°33'34.3"	81°37'38.1"
२			शिव चोक	28°38'34"	81°39'38"
३			कपासे	28°36'78"	81°37'82"
४			निमारे	28°36'27.97"	81°38'18.95"
५			Airport area	28°35'28.89"	81°38'15.05"
६			Airport area	28°35'03.67"	81°38'14.54"
७			Airport area	28°34'57.85"	81°38'15.26"
८			सानो सुर्खेत	28°33'27.94"	81°39'18.95"
९			धारापानी	28°35'04"	81°10'13"
१०			तातापानी	28°40'08"	81°34'24"
११			फलाटे	28°35'54.83"	81°34'42.68"
१२			बाङ्गेसिमल	28°36'46"	81°34'24.62"
१३	लेकवेशी नगरपालिका	४	दसरथपुर	28°29'12.24"	81°45'15.68"
१४	भेरी गंगा नगरपालिका		छिन्चु	28°27'27.58"	81°43'14.78"
१५			विजौरा	28°49'08"	81°35'15.44"
१६	चौकुने गाउँपालिका		विद्यापुर	28°48'37"	81°22'25"
१७	चौकुने गाउँपालिका		बावियाचौर	28°47'44"	81°22'46"
१८	चिङ्गाड गाउँपालिका	५	अवलचिङ्ग	28°37'33"	81°48'28"
१९	लेकवेशी नगरपालिका		लेकफर्सा	28°28'40.45"	81°38'15.26"
२०		४	दसरथपुर	28°29'12.24"	81°45'15.68"
२१	बराहताल गाउँपालिका	२	पाग्मा	-	-
२२		३	गाइनेकाँडा	-	-
२३		४	तरङ्गा	-	-
२४		५	बड्किचौर चेपाङ्ग	-	-
२५		६	इखेनी	-	-
२६		७	लामखाली , नयाँवन	-	-

अनुसूची-२४

जिल्ला स्थित क्रियाशिल राजनैतिक दलहरूको सम्पर्क विवरण

क्र.सं	नाम थर	सम्पर्क नं.
१	नेकपा एमाले, अमृतकुमार वि.सी (अध्यक्ष)	९८४८२०७७७७
२	नेपाली काँग्रेस, जिल्ला सभापति खड्कबहादुर पोखरेल	९८६८०३८०००
३	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) जितबहादुर राना	९८५८०५०९७९
४	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) मोहन बडुवाल	९८४८०४९६०६
५	जनता समाजवादी पार्टी नेपाल फत्तेबहादुर सोती मगर	९८४८०३२५६०
६	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी कविराम पुरी	९८५८०८०८७५
७	नेपाल मजदुर किसान पार्टी हरि बहादुर बोहरा	९८४८२३२९९६
८	राष्ट्रिय जनमोर्चा गोविन्द्र प्रसाद सुवेदी	९८४८०२५६५५
९	नेपाल परिवार दल मन बहादुर थापा	९८४३९३८७९८
१०	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी नेपाल जीवन चन्द्र	९८६३९२२८२९
११	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी समाजवादी दरिन्द्रराज शाही	९८४९४८९८६०
१२	सामाजिक एकता पार्टी चिरन्जीवी गैरे	९८४८०५९०९२
१३	राष्ट्रिय नागरिक पार्टी कमल प्रसाद पौडेल	९८४८०७६८७९
१४	उन्नत लोकतन्त्र पार्टी चन्द्र प्रसाद पौडेल	९८४८००२७९५
१५	ने क पा माओवादी समाजवादी नरेश कामी	९८४८९९९९७६
१६	जनसमाजवादी पार्टी नेपाल हरि के.सी	९८६८०७२६३९
१७	नेपाली काँग्रेस वी.पी .उदय बहादुर बोहोरा	९८६८३३४७६६
१८	नेपाल दलित पार्टी रेशम बहादुर सुनार सचिव	९८४८३४०७८९
१९	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माले याम बहादुर थापा सचिव	९८४८०३३८९३
२०	मौलिक जरो किलो पार्टी सन्देश पाण्डेय	९८४७७२००९८
२१	साझा पार्टी नेपाल गणेश प्रसाद रेग्मी	९८४८०८५७७७
२२	नेशनलिष्ट पिपल्स पार्टी प्रेम शर्मा	९८४८०६६७७७

टिपोट
